

NUMMER

100

BØRNETEATER

MARTS 1997

avisen

De udvalgte Teaterrådets indstilling er afgørende for, at 21 børneteatre modtager offentlig støtte, men rådet vil stadig ikke diskutere kvalitet

Interview og støttetal side 4-5

Lys i mørket

Teatret og arrangementen havde to forskellige opfattelser af, hvad mørklægning betyder. I kølvandet på den aflyste forestilling og en truende retssag fulgte dog værdifulde refleksioner

Bagsiden

Boris i dukkeform

Musikteatret Undergrunden har kombineret dukker og opera i dens målgruppe-tillempede udgave af Mussorgskijs »Boris Godunov«

Side 10-11

FOTO: ELISABETH RØNDE KRISTENSEN

Festival 97

Den store børne- og ungdomsteaterfestival afvikles i år i Svendborg fra 13.-20. april og afsluttes med det store weekend-arrangement med omkring 200 teateropførelser. Mere end 60 professionelle børneteatre deltager - heriblandt Anemoneteatret med forestillingen »Østenfor sol og vestenfor måne« (billedet). Der er gratis adgang til alle forestillinger på festival 97, som osse byder på nordisk gæstespil, arrangementer - temaet er »musikteater« - og meget mere. Hvor, hvad, hvordan og hvornår - se midtersiderne

091

02294 KHC
13049
BØRNETEATERSAMMENS LUTNINGEN
HVIDKILDEVEJ 64
2400 KØBENHAVN NV

Radikal fornyelse

Med centrumdemokraternes udtrædelse af regeringen i december sidste år fik statsminister Nyrup Rasmussen en kærkommen lejlighed til at skifte ud i ministerierne.

Det kom som bekendt bl.a. til at gå ud over stormomsuste Jytte Hilden, der måtte aflevere kulturen til den radikale Ebbe Lundgaard, 52 år og indtil da forstander på Brandbjerg Højskole. Han er tidligere elitesportsudøver (håndbold) og nuværende supermotionist (løb og cykling).

Som det her knapt tre måneder efter skiftet kan konstateres, er det en anderledes stilfærdig minister uden hang til intensiv offentlig bevågenhed. Han beskrives som grundig og meget resultatorienteret, tilsat en god portion stædighed omkring egne holdninger. Han ønsker efter eget udsagn at give kulturen mere ro og gode vækstvilkår oven på Hildens turbulente periode, og som cand. mag. i litteratur og sprog og med en ægte radikal opvækst i folkehøjskolemiljøet kan man håbe på en vis forståelse for kulturens mangeartede livsbetingelser – osse dem i børnehøjde.

Udover udvist diplomatisk handlekraft i sagen om Det Kgl. Teaters

Ebbe Lundgaard – ny førstemand på kulturen

omstridte skuespilhus har Lundgaard endnu ikke taget de store livtag med teaterverdenen, selvom han dog har nået at stifte bekendtskab med børneteaterområdet: Det er sket som følge af dels et brev fra Børneteatersammenslutningen (BTS) og dels en henvendelse fra Teaterrådet angående rådets tildeling af midler til børneteaterområdet (se side 4).

Børneteaterområdet får måske lejlighed til at tage den nye kulturminister i nærmere øjesyn i forbindelse med Festival 97 i Svendborg – han er i hvert fald inviteret til åbningen, men havde ved redaktionens slutning endnu ikke svaret.

Ved sidste års festival i Hvidovre lykkedes det som bekendt at få daværende kulturminister Jytte Hilden til at åbne weekend-festivalen og dele de første gratis billetter ud.

Ramløse i Fair Play

Michael Ramløse, der ved årsskiftet kunne kalde sig både forhenværende generalsekretær i International ASSITEJ og forhenværende sekretariatsleder på Teatercentrum, fik ikke lang tid til at hvile på laurbærene. Han tiltrådte nemlig i januar som administrativ leder i Teatret Fair Play i Holbæk og kan nu betragte den kommende festival fra deltagerside.

Ramløse, der har skrevet og oversat flere stykker til sit nye teater, forventes dog stadig at producere børneteaterdramatik til andre danske teatre.

Sebastian som teaterdirektør?

Sangeren og sangskriveren Sebastian er blandt initiativtagerne til et helt nyt teater i Nordsjælland. Gruppen bag Helsingørsteater har fået den kendte arkitekt Henning Larsen til at udarbejde et forslag til det, som man kalder »det første egentlige teaterbyggeri i Danmark i mere end 90 år«.

Helsingørsteater forventes at koste mere end 150 millioner kroner og skal give plads til 700 publikummer. Repertoireplanerne følger tidens (nedadgående?) trend: Man vil producere to store musicals om året...

Mens vi venter

Igangsætningen af den nye refusionsordning er udskudt

Af Carsten Jensen

Kulturministeriet fastholdt helt frem til midten af januar i år – i et svar til Børneteatersammenslutningen

(BTS) – at man ikke havde nogen planer om at udskyde ikrafttrædelsen de nye regler for købsrefusion for børneteater og opsøgende teater. Som skulle gælde fra årsskiftet...

Da forelå der stadig ingen bekendtgørelse, ligesom det udvalg, der skulle vurdere teatrenes ret til at opnå refusion, ikke var nedsat.

Nu har ministeren og embedsværket bøjet sig for de

En del børneteatre ser frem til den nye refusionsordning med blandede følelser...

TEGNING: BOB KATZENELSON

BØRNETEATER

avis

- UDGIVER: Teatercentrum i Danmark, Frederiksborggade 20,3 1360 København K. Tlf. 33 15 69 00 • Fax 33 13 14 39
- REDAKTION: Carsten Jensen (ansvarshavende)
- LAYOUT: PH Grafik - tlf. 53 57 44 74
- TRYK: Trykcentralen Fyn A/S
- DISTRIBUTION: Børneteateravisen (4 numre årligt) samt Den Røde Brochure (udkommer i april) sendes gratis til alle institutioner, skoler og andre potentielle aftagere af børneteater. Private abonnenter betaler 98 kroner årligt. Bestilling og afbestilling foretages skriftligt til Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring og udeblevne numre rettes i første omgang til det lokale postkontor.
- DEADLINE: Næste nummer udkommer i maj – med deadline 30. april. ANNONCER aftales senest en uge før deadline. Redaktionen af dette nummer er afsluttet 5. marts.

mange protester fra ikke mindst Børneteatersammenslutningen og Udvalget for Børneteater og Opsøgende Teater (UBOT). Det skulle betyde, at bekendtgørelsen nok træder i kraft i nær fremtid (1. maj siges at være et godt bud), men at den først får virkning fra sæson 98-99, dvs. efter 1. juli næste år.

Det må siges at være et populært skridt, idet indvendingerne alene er gået på det urimelige i at sjaske en ordning igennem under ekstremt tidspres. Børneteaterområdet organisationer ser nemlig frem til den nye ordning, som kan medvirke til at højne den generelle kvalitet og måske eliminere dårlige børneteatre ved at nægte dem refusionsgodkendelse.

Den vigtige købsrefusionsordning betyder jo, at staten refunderer halvdelen af kommunernes og amternes udgifter ved køb af forestillinger (teaterlovens paragraf 25).

Hidtil har alle teatre, der opfyldte visse uddannelses- og indtægtsmæssige krav kunnet opnå refusionsgodkendelse, men ved den seneste ændring af teaterloven blev det besluttet, at en refusionsgodkendelse fremover afhang af en kvalitativ bedømmelse af det pågældende teater – en vurdering, der skulle ske i til-

knytning til såkaldte *showcases* – med mindre teatret i forvejen modtog offentlige tilskud i henhold til teaterloven.

Vurdering af 126 teaterforestillinger

At indvendingerne omkring den forsinkede bekendtgørelse og det manglende refusionsudvalg ikke er de rene rygmarvsreflekser, kan illustreres af en opgørelse, som UBOT's sekretariat, Teatercentrum, har udarbejdet:

En foreløbig optælling af teatre i den kommende udgave af Den Røde Brochure for sæson 97-98 viste, at der er 48 teatre, der ikke modtager tilskud i henhold til teaterloven. Disse 48 teatre præsenterer i brochuren i alt 126 forestillinger, der ifølge bekendtgørelsen skal vurderes af refusionsudvalget.

Og selvom langt fra alle 48 teatre behøvede at stille op til showcase, ville refusionsudvalget få svært ved at foretage 126 teaterfaglige vurderinger i løbet af et par måneder.

Problemet har også været, at Den Røde Brochure nødvendigvis må indeholde oplysninger om, hvorvidt et teaters forestillinger er refusionsberettiget eller ej for at have nogen værdi for arrangørerne. Samt at den store børne- og ungdomste-

aterfestival i april også har refusionsgodkendelse som (eneste) adgangskriterium.

Hvem kommer i udvalget?

Med en udskudt ikrafttrædelse af den nye refusionsgodkendelsesordning er der håb om, at der kan blive skabt gode og klare rammer for refusionsudvalgets arbejde.

Udvalget kommer til at bestå af fem (børne)teaterkyndige medlemmer, hvoraf UBOT udpeger to og Teaterrådet tre personer. Flere af de fem nominerede – navnene kan desværre ikke offentliggøres endnu – har virket som spillere, instruktører og dramatikere inden for børneteaterområdet og skal nok få deres sag for i det kommende virke.

Udvalget bliver nemlig utvivlsomt en langtidsparkerer for øretæver, fordi flere af de p.t. refusionsberettigede teatre kan risikere fremover at få frataget dette eksistentielle salggrundlag som følge af udvalgets subjektive kvalitetsvurdering.

Og taberen blev...

Anemoneteatret har som det eneste af de seks udstødte københavnske teatre ikke fundet en økonomisk redningsplanke

Af Carsten Jensen

Af de seks små københavnske teatre, der røg ud af den kommunale støttepulje (se BTA 99) og indirekte blev ofre for den nye teaterlov om de små storbyteatre, er de fem nu sikret fortsat økonomisk støtte.

Det er sket dels ved Teaterrådets hjælp (Hotel Proforma og Mammutteatret får hver 2,4 mio. kr., Kaleidoskop 1,5 mio. og Holland House 250.000 kr.) og dels som følge af de ekstra penge (Grønnegårds Teatret får en tre-årig aftale), som København Kommune får fra en særlig kulturudviklingspulje efter at være hoppet med på de regionale kulturforsøg.

Derved har de såkaldt regionale

kulturforsøg i øvrigt fået et sådant landsdækkende omfang, at teaterlovens bestemmelser om små storbyteatre reelt kun gælder Jomfru Ane Teatret og Jako Bole Teatret i Aalborg...

Men tilbage i København står det sjette og sidste af de udsmidte teatre tilbage: Anemoneteatret.

Historien om en forudsigelig nedprioritering af børneteaterområdet i København kunne for såvidt godt slutte her. Men efter hvad Børneteateravisen erfarer, eksisterer der fortsat mulighed for en positiv dialog mellem kommunen og teatret, understøttet af børneteatrene organisatoriske bagland.

Skal spille 2,6 millioner ind

Anemone-ejerne Lisbet Lipschitz og Albert Nielsen er dog uanset udfaldet indstillet på at fortsætte teaterdriften.

Teatret får 600.000 kroner fra kommunen i foråret 97, men derefter er det slut med støtte til det aktive børneteater med en af byens bedste stationære scener for de små publikummer, »Bageriet« – med en årlig husleje til K.U.C.

på 400.000 kroner.

Teaterrådet havde ikke Anemoneteatret på sin støtteliste for næste sæson – rådet vil angiveligt ikke agere kommunalt fejblad for et teater, som man opfatter et decideret stationært børneteater, der da laver »gode og udmærkede forestillinger« (Litten Hansen i Information). Og Albert Nielsen vurderer, at teatret nu skal skrabbe en egenindtægt på 2,6 millioner kroner ind for at sikre eksistensen i den kommende sæson.

Det er tæt på en fordobling af egenindtægten for indeværende sæson, og dermed er der trods den stationære scene dømt intensivt turneliv, mens Bageriet lukker op for flere gæstespil og samproduktioner.

Og så skal det da lige med, at Anemoneteatret nu har søgt om optagelse i Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab, hvor der jo ligger knap halvanden million ubrugte ABC-Teater-kroner.

Et usædvanligt skridt, men det kan jo være, at næstformanden i Teaterfællesskabet vil se med positive øjne på sagen. Han hedder i øvrigt Jens Johansen og er kulturborgmester i København...

Lenses Lommeuld

Af Bjørn Lense-Møller

97-98-99-100!

– Nu kommer jeg!

Det der dejlige runde »hundrede«, som på en gang er en afslutning og en begyndelse. Et rask øjekast bag over skulderen – fri for lur osv. – og så front mod stederne. Hvor kunne der være noget at oplede?

Her sidder vi med Børneteateravis nr. 100. 25 år som et centrum i børneteaters bestræbelser. Et flot jubilæum! Avisens betydning har vel ligget på især to fronter: En løbende og meget nyttig, måske ligefrem uundværlig identifikationsproces for børneteateret og et for brugerne vigtigt supplement til Den Røde Brochures varekatalog, fordi den har givet dem indblik i miljøets egen debat om midler og mål og derigennem forhåbentlig påvirket deres valg.

Den er blevet bedre gennem de senere år. Den interne kvalitetsdebat er blevet klarere og skarpere. Det ses ikke mindst i de mange anmeldelser, som tør gå til benet. Det er det bedste fagblad, jeg kender, netop i dets bestræbelse på at holde fagets kvalitative selvgang i live, og, så at sige, gøre det for åbent tæppe. Der tages også ganske godt fat på overordnede, politisk bestemte teaterspørgsmål, som angår børneteateret. Som regel sker det i form af referat af andres udsagn eller som interviews.

Udadvendt har bladet nemlig to væsentlige problemer: Dets kun fire numre om året, som kan forhindre deltagelse i en debat, når den er aktuel og påvirkelig, og at det kan have svært ved at præcisere samlede, principielle børneteaterstandpunkter, fordi det forud kræver en forholdsvis kompliceret kollektiv beslutningsproces.

Men selvom det i sådanne sammenhænge har svært ved at blive et talerør udadtil, er det vigtigt at fastholde stoffet, som det sker, for at bevidstgøre læserkredsen om, hvorledes arbejdet og dets resultater påvirkes af overordnede politiske beslutninger, og måske på længere sigt påvirke dem.

Det er svært at vide, hvor meget avisen læses deroppe i de øvre lag. Jeg er sikker på, at den læses af Teaterråd og RBOT-styrelse, men højere oppe? Børn er jo børn og har ingen stemmeret, og I er jo en pæn og derfor beroligende succes.

Vi er kommet langt væk fra »Bim

Bam Busse«. Hvornår var der sidst ståhej over et stykke børneteater-repertoire? Der kunne vel ellers nok være et og andet i tidens (forældre og samfunds) forhold til børn, som nogen kunne trænge til at blive konfronteret med. Der er på en omvendt måde noget foruroligende ved en kunst- art, som aldrig vækker opsigt.

Det danske børneteater er blevet en velfunderet institution. Politiske beslutningstagere elsker institutioner. Dels er det at etablere dem en

stolt fornemmelse – det er lidt ligesom at bygge pyramider – dels er der i det institutionelle noget betrygende, noget farlighedsregulerende. Den, der arbejder i en institution, vil sjældent risikere at sætte dens eksistens på spil. Vi har institutionsledere på teatre og sikkert mange andre steder, som snarere ser sig

selv som garant for institutionens beståen ved ikke at udfordre nogen, end for at den opfylder sit oprindelige, ideelle formål, så at sige sin eksistensberettigelse.

Det er muligt at få en principiel tilslutning i Folketinget til at bygge en nyt skuespilhus for 750 millioner kroner – og Gudskelov for det! Det er meget tiltrængt, men man kunne drømme om, og det bliver kun en drøm, at f.eks. Det Kgl. Teater fik 30 x 25 millioner kroner om året til at opdyrke et nyt forhold til publikummet ved at nedsætte forventningerne til teatrets egenindtjening.

Det kunstneriske vovemod stækkes af kravene til egenindtægt, der lægger sig som et brandtæppe over repertoire. Ikke overalt. Ikke altid. Ikke nødvendigvis. Ikke alle læner sig til kravenes undskyldende effekt.

Sidste år traf jeg den tyrkiske, progressive teaterleder, Beklan Algan, som jeg med misundelse hørte fortælle, hvorledes han i Istanbul driver seks scener med et personale på 611 personer og en offentlig støtte på 18 millioner US-dollar – og nu kommer det opsigtsvækkende: Selvom han solgte hvert sæde året rundt, kunne han højest indtjene fem procent af sit budget!

Børneteateret er en institution, bygget af mange institutionelle stene, som sælger billetter, om jeg må sige, en gros og ikke en detaille. Det burde kunne give rum for et større vovemod til at flytte sig selv og skubbe til publikum. Identifikationsprocessen, som bladet er en vigtig brik i, er en proces uden ende.

I N D L Æ G :

Teaterrådets støtte til Børneteaterområdet

Ved den store ændring af teaterloven i 1991 blev båsesy-stemet afskaffet. De indtil da gældende paragraffer 15, 16 c og e, 17, 18, 19, 22, 23 og 31 blev ophævet hvorefter Teaterrådsbevillingen blev en samlet sum, som Teaterrådet skulle forvalte uden snærende bånd. Dog fremgår det af bemærkningerne at rådet bør være opmærksom på, at ca. 25% af befolkningen består af børn og unge, og at de etablerede teatre, der vil modtage støtte efter andre bestemmelser i lovforslaget, spiller et repertoire, som først og fremmest henvender sig til det voksne teaterpublikum.

Der har i dette råds funktionsperiode fra Teatercentrum været fremsat det synspunkt, at teaterloven forpligter rådet til at afsætte 25% af rådets bevilling til teater for børn og unge, ligesom der har været fremlagt diverse beregninger til støtte for en påstand om, at rådet ikke skulle leve op til en sådan forpligtelse.

Det er rådets opfattelse, at det i alle henseender var en positiv udvikling, at båsesy-stemet blev ophævet, og at der kom større bevægelsesfrihed indenfor teaterlovens rammer. At lovens bemærkninger udtrykker en meget velkommen hensigtserklæring om, at rådets tilskudspolitik bør afspejle det forhold, at børn og unge udgør 1/4 af befolkningen, ser rådet som væsentligt og yderst relevant, men vi anser det ikke for en tilfældighed, at dette fremgår af bemærkningerne og ikke af lovens tekst, ligesom det må anses at være velovervejet, at der ikke er angivet en fast procentdel til børneteater, sådan som vi kender det fra f.x. filmloven.

Sammenfattende er det rådets opfattelse, at det til enhver tid siddende teaterråd herved er givet mulighed for at øge indsatsen på enkelte teaterområder eller teatre i udvikling frem for at bruge kræfter og nytteløse spekulationer på noget, som lovforslaget i sin tid omtalte som »komplikeret administration«, »der navnlig begrænser rådets muligheder for at anlægge en helhedsvurdering på området«. Dette følges også op i bemærkningerne således: »herved opnås en smidiggørelse af reglerne således, at Teaterrådets administration kan gøres mere fleksibel i forhold til den kunstneriske udvikling.«

Teater er som bekendt ikke – eller bør i hvert fald ikke være – noget statisk, men skal være en kunstart i stadig udvikling, hvilket også kan kendetegne det enkelte teater. Det bør derfor snarere være det kunstneriske indhold end navnet eller genren, der driver værket.

Men uanset disse overordnede betragtninger, lad os så et øjeblik dvæle ved lovens bemærkninger, der henleder opmærksomheden på, at børn og unge udgør ca. 25% af befolkningen.

I sæson 96/97 disponerede Teaterrådet over en bevilling på 51,6 mio (dvs. incl. de 5 mio. kr., der på finansloven for 1991 blev givet som en ekstrabevilling til børneteaterområdet og den ene mio. kr., der på finansloven for 1994 blev

givet som en ekstrabevilling til danseområdet). I denne sæson blev 15.520.000 kr. givet i direkte produktionstilskud til børneteaterområdet incl. Corona. Hertil kom ca. 2 mio til teknik og biler, eller ca. 17,5 mio kr. til børneteaterområdet.

Da 25% af 51,6 mio kr. er 12.900.000 kr., mens 17,5 mio. kr. svarer til 33,9% af bevillingen, er det vor klare opfattelse, at rådet i allerhøjeste grad har respekteret hensigtserklæringen i lovens bemærkninger.

At Kulturministeriet ikke er uenig i denne vurdering fremgår af, at Teaterrådet naturligvis har orienteret Kulturministeriet om denne fordeling. Ministeriet har ikke haft nogle bemærkninger hertil. Teaterrådet vil naturligvis fortsat administrere bevillingen under skyldig hensynstagen til såvel loven som dennes bemærkninger og med respekt for den udvikling vi ser i det samlede teaterbillede.

Skulle vi nå en eksplosiv udvikling på børneteaterområdet vil det være en stor glæde at kunne øge bevillingen til dette yderst nødvendige område, som vi i så mange år har kunnet prale af både nationalt og internationalt. Også af denne grund er det os magtpåliggende ikke at genopbygge unødvendige administrative båse i forhold til bevillingen.

Litten Hansen,
formand for Teaterrådet

Kommentar:

Ovenstående indlæg fra Teaterrådets formand, Litten Hansen, er bl.a. et svar på en kritik, som den nu forhenværende sekretariatsleder på Teatercentrum, Michael Ramløse, fremsatte i Børneteateravisen nr. 98. Ramløse mente ikke, at Teaterrådet havde levet op til en praksis, der tilsiger børneteaterområdet minimum 25 procent af Teaterrådets bevilling.

Som det fremgår af BTA 98 og ovenstående, når såvel Ramløse som Litten Hansen frem til samme tal: Der er brugt 15.520.000 TR-kroner i sæson 96-97 til børneteater. Men så skiller vandene altså ved beregningsmetoden: Ramløse fratrækker de fem millioner *øremærkede* børneteaterkroner og de ti millioner tipspuljekroner til dans, før han beregner de 25 procent af Teaterrådspuljen og derefter lægger de fem millioner særkroner oveni. Teaterrådet fratrækker kun de ti millioner tipspuljekroner, og foretrækker i øvrigt at regne teknik og biler ind i det samlede støttetotal.

Men en slags enighed om de 25 procent er der altså. Og den deles af kulturminister Ebbe Lundgaard, der i et brev til Børneteatersammenslutningen skriver:

»I spørgsmålet om andelen af Teaterrådets midler til børneteaterområdet har jeg taget BTS' holdning til efterretning. Jeg er enig i, at der fortsat eksisterer en bred kulturpolitisk opbakning om, at andelen til børneteaterområdet skal fastholdes på 25 procent, og jeg har ingen intentioner om at røkke ved denne andel.«

caj

Biba Schwoon har repræsenteret Børneteatersammenslutningen i RBOT fra 1980, og hun er p.t. også formand for Teaterrådets Kontaktudvalg. Foto: Kurt Johansen

Et interesseret politisk system

INTERVIEW

Af Carsten Jensen

I forbindelse med den nylige offentliggørelse af næste sæsons støtte-tildelinger fra Teaterrådet fulgte også listen over de otte teatre, der modtager driftstilskud fra RBOT

– Det Rejsende Børneteater og Opsøgende Teater, nu kaldet *Det Rejsende Børneteater*.

Sammenhængen er ingenlunde tilfældig, al den stund Teaterrådet har en nærmest ufravigelig indstillingsret over for RBOT-styrelsen og dermed er i stand til at koordinere den samlede driftsstøtte til børneteatrene.

Teaterrådets indstilling

Den amtskommunale støtteordning, RBOT, kan være et krævende, men også givtigt bekendtskab for de turnerende børneteatre, mener Biba Schwoon, der glæder sig over politikernes stigende interesse for børneteaterområdet, men savner noget tilsvarende fra Teaterrådet

Schwoon repræsenterer Børneteatersammenslutningen (BTS) i RBOT fra starten i 1979-80. Hvilket falder helt i tråd med BTS' ønske om at have en repræsentant »udefra«, dvs. en person, der er uafhængig af de deltagende børneteatre.

Intet gummistempel

Biba Schwoon: »Trods Teaterrådets indstillingsret er det meget vigtigt for politikerne i RBOT, at de er andet og mere end »gummistempler«. Styrelsen vil gerne være tæt på beslutningen og have mulighed for at ændre Teaterrådets indstilling.«

»Det er helt afgørende for politikerne – der jo har flertallet i RBOT – at de udvalgte teatre har en markant turne-aktivitet. Der er simpelthen grænser for, hvor mange stationære forestillinger teatrene kan spille, uden

at det strider imod deres primære forpligtelse som turnerende teater. Og da mange teatre gerne vil præsentere og spille deres forestillinger »hjemme«, inden de drager på turne, kan en konflikt opstå allerede her.«

»Teaterrådet skal være opmærksom på bl.a. dette ønske om stærkt turnerende teatre, når rådet laver sin indstilling – RBOT-politikerne vil helst have noget at vælge imellem, og ville derfor gerne have flere indstillinger fra Teaterrådet, hvorefter de så selv kunne vælge sammensætningen. Men det har så ikke altid været muligt for de forskellige råd.«

Ud med Baggården – ind med Fair Play

Kigger man på listen over næste sæsons teatre i RBOT, er der sket en enkelt udskiftning, idet Teatret Fair Play er kommet ind på bekostning af Baggård-Teatret. Hvem har fx. besluttet det?

BS: »Det er en indstilling fra Teaterrådet med baggrund i en lang diskussion om, hvordan Baggårdsteatrets virksomhed bedst kunne passe ind i støttesystemerne. Om det passede bedst til RBOT eller til Teaterrådets pulje. Ind imellem har der været kritik af, at teatret ikke turnerede nok, og deres aktuelle ønsker om samarbejde med Odense Teater har så nok slået hovedet på sømmet.«

»Det har altid været min opfattelse, at man som teater i RBOT skulle have lov til indimellem at lave noget andet end børneteater, fx. teater for voksne og

RBOT - Det Rejsende Børneteater (og Opsøgende Teater). Amtskommunal produktionsstøtteordning til turnerende børneteatre. I styrelsen sidder repræsentanter for tilskudsyderne (det politiske flertal) samt bruger- og producentorganisationer. Styrelsen udpeger et forretningsudvalg, hvis formand traditionelt er socialdemokrat (p.t. Hanna Jensen), mens Venstre sætter sig på næstformandsposten.

RBOT-ordningen har haft en turbulent tilværelse, fordi adskillige amter i perioder valgte at stå uden for ordningen, men nu er alle 14 amter igen bidragydere.

giver sjældent anledning til den helt store uenighed med RBOT-styrelsen, der består af amtsrådspolitikerne og repræsentanter for bruger- og producentorganisationer.

Således har dramatikerne og dramaturgen Biba

efteruddannelse, som så automatisk lader teater/ personer op til de næste mange børneteaterforestillinger, men i RBOT vil man have børneteater på turné. Efteruddannelse går an, hvis det ikke varer for længe. Voksenteater skal man hente penge til andre steder.

Interessererede politikere

Man kunne sagtens forestille sig andre voldsomme diskussioner, når politikere fra de 14 amter skal blive enige om at godkende noget, der koster penge. Men alligevel bliver der sjældent brug for flertalsafgørelser i styrelsen.

BS: »De heftigste diskussioner har vi om teatrenes regnskaber og budgetter og eventuelle op- eller nedgang i støttebeløb«.

»I årenes løb er der sket en positiv udvikling. Politikerne ønsker at komme tæt på og se forestillingerne, sådan at de ved hvad de snakker om. Det er blevet en fast tradition, at der både er RBOT-deltagelse ved den store festival og den i Horsens i september. Så selvom det er et politisk system, er det et meget interesseret politisk system.«

»Men der er også mange ting, man skal leve op til som RBOT-teater. Helt fra begyndelsen har det været vigtigt for RBOT, at tingene gik ordentligt til. Teatrene har skullet lære at tilpasse regnskaber og budgetter efter RBOT's særlige situation som en del af amts-systemet«.

Deltagelse i for mange udenlandske festivaler er ikke velset, det går jo fra den hjemlige turneaktivitet. Den slags kan teatrene godt opfatte som snærende bånd. Til gengæld får man så også noget af den bedste støtte, der kan tildeles – selvom der er tale om en graduering«.

»Noget af det vigtigste for mig gennem årene har været at skåne teatrene for at komme ind i RBOT med et lille beløb i kort tid. Der har ofte været et ønske fra politikere om at få et teater ind med en enkelt forestilling, men det er vanskeligt for et teater at træde ind i et så krævende system med en enkeltstående støtte og så skulle ud igen efter én sæson«.

Absurd situation

RBOT kan ikke sikre alle »sine« teatre det anbefalede minimum for – med stram økonomi – at kunne drive et professionelt teater rimeligt, herunder aflønne de ansatte året rundt. Heller ikke selvom man relaterer efter teatrets størrelse. Et sådant minimum blev i egenstaterrapporten fra 1992 sat til 2,2 mio. kr. og siden reguleret til 2,4 millioner af det forrige Teaterråd.

BS: »Det er et stort problem, som ikke kun er RBOT'ens, men hele områdets. I RBOT fore-

trækker politikerne så stort et udbud/tilbud som muligt. Et mindre antal teatre har så fået »det fulde beløb« og derefter er der en graduering nedefter. Problemet er stadigvæk, 25 år efter det nuværende børneteaters start, at jo mere man giver det enkelte teater, jo færre støttede teatre bliver der. Og selv de bedst støttede har svært ved at lønne deres ansatte efter overenskomsterne en rimelig del af året«.

At Teaterrådet har den afgørende rolle ved tilde- ling af støtte til RBOT- teatrene, sikrer også overholdelse af armslængde- princip i forhold til lokal- politikere – og at det er fagfolk, der tager de kunst- neriske beslutninger.

BS: »Men det er essen- tielt, at rådet er villig til at diskutere dets kvalitetsbe- greber bl.a. med RBOT- styrelsen. Ellers er der jo ikke nogen grund til, at vi som teater-repræsentanter fastholder, at Teaterråds- indstillingen er så vigtigt. Det er en absurd situati- on, at Teaterrådet ved sin tiltrædelse proklamerer, at man har kvaliteten som fremmest målsætning, men efterfølgende ikke vil diskutere, hvad man for- står ved kvalitet.«

Blæst omkring de 25 procent

Teaterrådets politik går angiveligt også ud på at sikre kvaliteten ved at øge tilskuddet til det enkelte teater. Men ser man på den samlede liste, hænger det ikke rigtigt sammen. Fx. er både Artibus og Baggårdteatret blevet frataget en del af den hidtidige støtte...

BS: »I diskussionen omkring Teaterrådets til- delingspolitik er det for børneteateret vigtigt at fast- holde, at de 25 procent af midlerne, der er tale om, forholder sig til børns andel af befolkningstallet, og ikke til en eller flere teatergenrer. Der er sta- dig ikke sikret alle børn en eller to børneteaterfo- restillinger om året. Og og-så dette Teaterråd gør opmærksom på, at der har

Det er en absurd situation, at Teaterrådet ved sin tiltrædelse proklamerer, at man har kvaliteten som frem- meste målsæt- ning, men der- efter nægter at diskutere, hvad man forstår ved kvalitet

været flere ansøgninger af kvalitet, end de har kun- net imødekomme. Jeg går ud fra, at det også gælder på børneteaterområdet som hidtil. Skulle det være rigtig retfærdigt skulle børnene – dvs. det teater, som er produceret for børn – have 25 procent af samtlige offentlige teaterstøttemidler. Her taler vi trods alt kun om den støtte, som Teaterrå- det fordeler.«

»Derfor bliver det jo ek- stra grotesk, når Teater- rådsformanden i et indlæg argumenter med, at der ikke i *lovens*, men kun *bemærkningernes* tekst er nævnt det med de 25 pro- cent. Underforstået: At rådet bør have en udpræ- get frihed til at jonglere med de 25 procent inden for de få bånd, de nu har tilbage. Men de 25 pro- cent SKAL gå til børntea- tret, uanset hvilken typer man ønsker at støtte.

Efter Teaterrådets bereg- ninger har børnteateret fået 25 procent af midlene og lidt til, men vi har sid- ste år bedt om at få et bedre indblik i, hvordan Teaterrådet er kommet frem til sine tal. Og vi vil gerne kunne se en linje i, efter hvilke kriterier Tea- terrådet bedømmer teatre- ne. Hvis man ser på bør- neteaterområdet, er det svært at få øje på en gene- rel kvalitetsnedgang.«

Ifølge Biba Schwoon, der er formand for Teater- rådets Kontaktudvalg, har rådet direkte nægtet at indvie udvalget, som el- lers skulle være et nærlig- gende forum, i de gene- relle kvalitetskriterier, rådet er noget frem til.

Ingen forbedringer forude

Biba Schwoon har svært ved at få øje på nytænk- ningen i støttesystemet.

BS: »Egnsteatrene har fået »ordnede forhold«, men for de andre områder af børnteateret ser det ikke lysere ud. Det er svært at se, hvad der er Teaterrådets linje, bortset fra at de øjensynligt prø- ver at koncentrere penge- ne lidt mere. Man kan sige, at der ikke for øje- blikket ses fantastiske nybrud på børneteaterom- rådet, snarere en stabil kvalitetsudvikling. Men børnteateret trænger til PLEJE. Til løn en større del af året i stedet for peri- oderne med understøtte- se. Til efter- og videreud- dannelse på bl.a. den nye Odsherred-teaterskole. Til penge til forsøg.«

»Der er godt nok givet penge til et dramatiker- projekt, men ser man på de generelle forhold, så får folk, der har været i branchen i 20-25 år, stadig ikke en rimelig løn – og der er stadig kun råd til få personer i hver forestil- ling. Der tegner sig kort sagt et billede af en hen- holdende status quo, hvor man efter en tiltrængt tea- terlovsrevision burde kun- ne se frem til forbedrin- ger.«

Teaterliv på støtten

Listen over støtte til børneteater for den kommende sæson viser enkelte roke- ringer og forhøjede tilskud – men også at der trods Teater- rådets erklærede målsætning er lang vej, før de enkelte teatre får maksimale arbejdsbetingelser

Af Carsten Jensen

Så foreligger Teater- rådets støtteforde- ling for sæsonen 1997-98.

Med Teaterrådets egen børneteaterpul- je, indstillingsretten til den amtskommunale RBOT- ordning, kvalitetskontrol- funktionen over for egnste- atrene samt håndhævelsen af den indtil videre udsatte købsrefusion via showcase- system koordinerer Teater- rådet stort set den samlede statslige støtte til børntea- terproducenterne.

Derudover bevilger rådet også penge til stationær tea- tervirksomhed, dans, vok- sen turneteater, tidsskrifter og fremme af ny dansk dra- matik og havde – inklusive ekstrabevillinger og tips- midler m.m. – i alt 67.790.000 kroner at gøre godt med. Det skal sættes i relation til ansøgninger om næsten 268,5 mio. kr.

Børneteaterområdet – inkl. danseteatret – sikrede sig 16,3 mio. kr. i drifts- og projektstøtte samt 3,3 mio. kr. til biler og udstyr og 300.000 kr. til et dramatiker- projekt. I alt 19,9 mio. kr. – eller mere end 29 procent af den samlede bevilling, hvis man vælger den *positi- ve* (?) udregningsmodel (jvf. diskussionen i BTA 98, 99 og dette nummer side 4).

Teaterrådet fremhæver selv i en pressemeddelelse, at man har »måttet priorite- re kraftigt og forbigå støtte- værdige initiativer og pro- jekter«, men alligevel har fortsat linjen fra forrige til- deling. Dvs. at støtte de kvalitativt bedste initiativer og skabe transparens i støt- tesystemet via entydige støttekilder.

Gensyn med A-kassen

Af nedenstående liste frem- går det bl.a., at Teatret Fair Play via indplaceringen som RBOT-teater har fået penge til at fortsætte eksistensen. Det betyder til gengæld, at Baggårdteatret er rykket over i Teaterrådets egen støttepulje – men med

400.000 kroner mindre i støtte! Udover eventuelle kvalitative grunde (?) går et hårdnakket forlydende in- den for børneteaterområdet på, at Teaterrådet ikke men- ner, at et børneteater behø- ver to administratører, og det kunne jo i så fald kaldes et effektivt vink med den berømte vognstang.

Teatret Artibus blev taget til nåde igen efter forrige sæsons to aflyste forestillin- ger, men sagen kostede alli- gevel teatret en halv milli- on, for med driftstøtten på de 600.000 kroner til Spille- huset fratrasket, er Artibus røget betragteligt ned und- er det i egnsteaterrappor- ten anbefalede minimum.

Så Teaterrådets erklære- de mål om, at »yde tilskud i en størrelsesorden, der gør det muligt at gennemføre driften eller projektet på professionelle vilkår alene med de midler, Teaterrådet stiller til rådighed«, harmo- nerer ikke med, at så få teatre oppebærer det af det forrige Teaterråd anbefale- de minimum på 2,4 mio. kr.

Som det ses, opnås det kun af Jytte Abildstrøm og et markant opskrevet Thea- ter La Balance. Samt Bådte- atret, der i tråd med Teater- rådets ønske om at teatrene kun skal have én støttekilde nu får alle sine penge via børneteaterpuljen – osse selvom teatret givet vil fortsætte sine differentiere- de repertoireplaner, der så også omfatter voksenteater for børneteaterpenge.

Den utilstrækkelige regu- lering af driftstøtten bety- der så, at vejen mod helårs- ansættelser er blevet læn-

gere. Langt de fleste støtte- de børneteatre må stadig sende fast-tilknyttet perso- nale på månedlange ophold i A-kassen, der fortsat er hovedsponsor for det pro- fessionelle danske børntea- ter.

Nye dytter

Men tilbage til listen, der fortæller om en pæn lønfor- højelse til Mariehønen og Nørregaard & Reiches Tea- ter. Også Hans Rønne, Bjør- neteatret og Paraplyteatret har fået lidt mere at rutte med, mens der er dømt sta- tus quo for Comedie- vognen, Jakob Mendel og Det Lille Turneteater. Og så er det primært voksente- ater-orienterede, multikul- turelle Terra Nova øget ud af børneteaterpengene.

Corona modtager hele børnedanseteaterpuljen på 2,2 millioner kroner, mens der er projekt-penge til nyskabelsen Det lille Verdens Teater, alias den tidligere Kaskade-spiller Anne Kurtzweil, samt et projekt fra Zenia Hansen og Grete Tulinius, der bl.a. har slået deres folder i Gruppe 38 og Det Lille Teater.

Endelig har det århusian- ske objektteater Refleksion og Rio Rose fået støtte til enkeltproduktioner.

Og så bliver en hel del børneteatre mere velkøren- de i den kommende sæson. Der er nemlig givet nye biler til: Artibus, Bjørnete- atret, Comedievognen, Gadesjakket, Jako-Bole Teatret, Kaskadeteatret, Hans Rønne, Theater La Balance og Vestenvinden.

STØTTEBELØB VIA TEATERLOVEN TIL BØRNE- OG UNGDOMSTEATRE SÆSON 97-98

Teatre støttet via Det Rejsende Børneteater og Opsøgende Teater (RBOT) – driftsstøtte:

Jytte Abildstrøm	2.400.000 (3-årigt tilsagn)
Theater La Balance	2.400.000 (3-årigt tilsagn)
Kaskadeteatret	2.000.000
Mariehønen	1.550.000
Fair Play	1.550.000
Bjørneteateret	1.100.000
Nørregaard & Reiches Teater	1.050.000 (2-årigt tilsagn)
Månegøl	650.000

Børneteatre og opsøgende teatre støttet via Teaterrådets pulje – driftsstøtte:

Bådteatret	3.000.000
Artibus	2.400.000*
Baggårdteatret	2.000.000
Comedievognen	1.900.000
Paraplyteatret	1.200.000
Teatret v/Hans Rønne	900.000
Det Lille Turneteater	600.000
Jakob Mendels Teater	500.000

* Inkl. drift af Spillehuset

Danseteatre med børneforestillinger:

Corona Danseteater	2.200.000
--------------------	-----------

Enkeltstående støtte til børneteater og opsøgende teater – projekter:

Zenia Hansen	600.000
Refleksion	500.000
Teatro Rio Rose	300.000
Det lille Verdens Teater	200.000

Teknikerne har fået ny formand

Teaterteknikerforbundet (TEF) har konstitueret ny formand som følge af Mads Kellermanns langvarige sygdom og stress. Efter ønske fra Kellermann overtager næstformand Kenneth Kreutzfeldt formandsposten frem til generalforsamlingen i maj 1997.

Kenneth Kreutzfeldt, der er 36 år og uddannet elektriker, arbejder p.t. som produktionsleder på Theater La Balance. Hans formand, TEF, er inde i en periode med medlemssvigt og strukturproblemer og er bl.a. presset af andre fagforbundsplaner om at organisere TEF-beslægtede arbejdsområder.

Kenneth Kreutzfeldt – midlertidig formand for TEF. Foto fra Teaterbladet: Jens Hemmel

Lis Leder

Lis Kristensen, bestyrelsesmedlem i Thisted Teaterkreds, ihærdig lokalarrangør ved børneteaterfestivalen i Thy i 1990 og en ildsjæl udi børneteatermiljøet, har fået endnu et arbejdsområde. Hun er nemlig blevet udpeget til leder af Thisted Musikteater, der har til huse i det, der før var Thisted gamle teaterbygning.

Pris til profilteatre

Den svenske regerings pris for børne- og ungdomsteater blev i efteråret uddelt for sjette og (foreløbig?) sidste gang. Prisen og de 100.000 SKR blev delt mellem Teater UNO fra Göteborg og Dockteatern Tittut i Stockholm. Med tilhørende motivering om, at de to frie grupper på hver deres vis og med særskilt profil har formået at udvide verden for det publikum, der har mest uro i benene og flest myrer i hovedet...

Dukketeatret Tittut spiller mest for 2-5-årige, mens UNO's kendetegn er bearbejdelse af klassiske tekster, så de taler til de unges situation her og nu – fx. Dostojevskijs »Forbrydelse og straf« og Kafkas »Processen«.

Ny indgang til Teatercentrum

Ørestadsselskabet, der bygger minimetro under hovedstaden, har sørget for, at besøgende til UBOT's sekretariat eller Danmarks Teaterforeninger i Frederiksborggade 20 skal på opdagelsesrejse i kvarteret. Frem til efteråret 2000 er den normale adgangsportal nemlig spærret, så vejen går via Linnésgade 20 og to baggårde (se

kort). Teatercentrum har dog store planer om at finde bofællesskab andetsteds sammen med bl.a. Børneteatersammenslutningen (BTS) og Foreningen Af Små Teatre (FAST) i en ikke alt for fjern fremtid.

Teater på kanten

Det driftige Thy Teater, der har specialiseret sig i dukketeater og med placering i Hanstholm er en af landets yderste kulturelle skanser, afholder hvert år i januar teaterfestival i den nordjyske kommune.

Den anden »Teater på kanten«-festival blev således afviklet fra 5.-10. januar i år med deltagelse af danske og udenlandske grupper. I festival indgik også kurser, seminarer og workshops ud fra årets tema: Grænserne mellem objekt- og figurteater.

Fire danske, et svensk og et tysk teater deltog med forestillinger, der blev spillet rundt omkring på kommunens institutioner i ugens løb og som offentlige forestillinger i Hanstholm-hallen.

Garanteret teater

I sæson 97-98 vil to forestillinger blive omfattet af Garantiordningen for turneteatre, der via en underskudsgaranti spænder et økonomisk sikkerhedsnet under teaterforeningernes satsninger. I dette tilfælde på to stykker dansk dramatik, idet der er tale om Svalegangens »Vildt afsted over himmel & jord« – af Jacob Christensen – samt Husets Teaters »Det velsignede barn« – af Astrid Salbach – der turnerer i Hvidovre Teaters regi som led i Teaterrådets nye ordning med en »åben turnescene«.

Åben Turnescene

Teaterrådet besluttede før årsskiftet at yde tilskud til »Den Åbne Turnescene« i de to kommende sæsoner. Teatret bag ansøgningen er Hvidovre Teater, og rådet yder økonomisk støtte til et turneapparat med alle de nødvendige tekniske og administrative faciliteter.

Herved imødekommes et ønske fra teaterforeningerne og det nye netværk af kulturhuse om nye tiltage inden for voksenturneområdet efter nedlæggelsen af Det Rejsende Landsteater.

Håbet er selvfølgelig, at initiativet kan sikre et større antal kvalitetsfore-

stillinger til aftagerne i provinsen, men det kunstneriske ansvar forbliver hos de enkelte turneprojekter.

Som nævnt andetsteds skal Hvidovre Teaters åbne turnescene bl.a. på farten med »Det velsignede barn«, der er produceret på Husets Teater.

Kontrol af egnsteatre

Blandt Teaterrådets mange opgaver er også at holde et vågent kvalitetsorienteret øje med landets mange egnsteatre, men i Århus har man også valgt at tage »egne« eksperter med på råd, når kommunens fem egnsteatre skal kvalitetsvurderes.

Men udpegningen af de fem »evaluatorer« har voldt problemer. Det har været svært at finde lokale eksperter, der ikke er for tæt på de pågældende teatre, og Teaterrådets formand, Litten Hansen, udtrykker i Jyllands-Posten (16.11.96), at »det er generelt noget værre noget, når folk sidder på knæene af hinanden i den slags beslutninger«.

Her tænker hun måske bl.a. på Svalegangens evaluator, dramaturgen Kirsten Thonsgaard, der netop selv har været involveret i teatrets fortællerserie, »Drømmenes Torv«. Men Svalegangens leder, Niels Andersen, mener modsat, at det er vigtigt med »en person, der har et kendskab til teatret og dets historie«.

Børneteateravisens anmelder, Kirsten Dahl, der også er dramaturg, skal evaluere Gruppe 38, mens de tre øvrige eksperter kommer fra København: Dramatikeren Biba Schwoon skal evaluere Gellerup-Scenen, Berlingske Tidendes teaterredaktør Me Lund skal evaluere børneteateret Filuren, mens danseanmelderen Lone Nyhuus skal kontrollere MBT Danseteater.

Lukker efter 27 år

Birthe Olrik Fabula har efter 27 sæsoners virke besluttet at lukke sit børneteater.

Fabula Teatret, der har haft base i Kastrup og i en periode (1973-79) var medlem af Børneteatersammenslutningen, har især produceret familieforestillinger med indbygget medspil fra publikum. I de fleste har Birthe Olrik Fabula selv fungeret som forfatter, instruktør og scenograf. Nu takker hun altså af –

Annette Holk og Johan Vinde Larsen skaber deres eget, nænsomme kærlighedsdrama i en ellers hårdtslående farce. Foto: Henrik O. Rasmussen/Zambo

Ultimativ tilpasning

Det er ikke hovedtemaet, men en dejlig sidehistorie om kærlighed, der skaber oplevelse i Artibus' nye forestilling

ANMELDELSE

Artibus: »Kvinden som giftede sig med en kalkun« af Gunilla Boëthius. Iscenesættelse: Hans Henrik Clemensen. Dramaturg: Biba Schwoon. Scenografi: Sven Hangaard. Koreografi: Mikala Bjarnov Lage. Medvirkende: Annette Holk, Basse Dam, Dorte Stampen, Johan Vinde Larsen og Ole Hinsch. Aldersgruppe: 12 år og op.

Grundlæggende er det godt tænkt at ville sætte den ultimative tilpasning i sin yderste, grotske konsekvens på scenen. Alligevel kalder »Kvinden som giftede sig med en kalkun« ikke rigtig på det store, befriende grin eller ryster tilskueren for alvor. Måske fordi spillestilen er så højt gearret, så højtråbende og hæsblesende, at oplevelsen og indlevelsen ikke kan følge med.

Rammen – og temaet – er ellers valgt med omhu. Vi møder den moderne kernefamilie, hvor alt skal være perfekt og intet fungerer hverken praktisk eller følelsesmæssigt. Men det hele virker påfaldende gammeldags med en hjemmepylrende mor i housecoat og sutsko og far som skaffegodt og mappedyr. Et familiemønster, der trods den

hårdtslående farces fortrin næppe er særligt genkendeligt for dagens danske børn og unge.

Så går det bedre med sønnen og datteren – voksne unge, som stadig bor hjemme, men hellere vil ud af røret. Hvis de altså bare kunne komme det. For Dorte Stampen, der endnu engang må stille op til rollen som stereotyp moderdyr, sidder solidt på både mand og afkom. Af lutter kærlighed – selvfølgelig – forpester hun tilværelsen for de andre og for sig selv og fremkalder derved både sorger og sære tildragelser.

Hendes søn forvandles således til en hare, som Basse Dam lavmælt og skyldbetyngt udstyrer med hele registret af pubertetsproblemer. Indtil han omsider benytter sig af sine dyriske færdigheder og stikker af – bort fra skammen ved ikke at leve op til familiens ambitionsniveau og ud til friheden. Eller måske tilintetgørelsen.

Et fortegnet univers

Ægtemanden, som Ole Hinsch kæmper bravt for at vriste ud af skabelonens snævre form, er efterhånden ren etikette uden indhold. Mens den svigersøn, moderen partout vil prakke datteren på, er en kalkun, der har ladet sig operere i hoved og røv for at ligne et menneske. Kun stemmen er forblevet skinger og skri-

gende – og slem at høre på! Og så er der jo det med de menneskelige følelser og sexualiteten.

For hvad hjælper det, at den stakkels kalkun har erhvervet sig udstyret og lært teknikken. Det hele drejer sig alligevel om menneskelig erotik, som omsider får dramaet til at slå igennem troværdigt og nuanceret, et åndehul i al halløj. Hvor skuespillerne sætter symbolikken i relief ved at undlade at forstærke stykkets i forvejen fortegnede univers, der i øvrigt også understreges af scenografien.

Ingen falske og forcerede toner svækker portrættet af den unge kvinde, som Annette Holk tegner rent og stærkt. Et oprørsk gemyt, der nok lader sig kue til det underlige ægteskab. Men som trods kærestesorg ikke opgiver sin tro på kærlighed og selvstændighed i et – forgæves – forsøg på at komme Johan Vinde Larsens kejtede kalkun i møde.

Den historie er det allerbedste i »Kvinden som giftede sig med en kalkun«, og på en måde havde man gerne nøjedes med den. For her fyldes scenen af den nærhed og stemning, forestillingen i for høj grad taber i sin iver efter at fortælle alting på en gang. Hvilket i længden bliver for lidt om for meget.

Randi K. Pedersen

Fortryllesens element

Det klassiske eventyr oplevet som en eksotisk verden, der etableres og forsvinder igen

ANMELDelse

Anemone Teatret: »Østen for sol og vesten for måne«. Manuskript: Preben Friis og Me Michelsen. Sangtekster: Gunvor Reinberg. Instruktør: Bjarne Sloth Thorup. Scenografi: Tore Winther. Musik: Jens Tolsgaard. Medvirkende: Johanne de Fine Licht, Lisbet Lipschitz og Albert Nielsen. Aldersgruppe: 5 år og op.

Hvor langt vil man rejse efter det, man længes efter og tror på. For den fattige pige i det klassiske folkeeventyr – og en klassiker i børneteatersammenhæng – »Østen for sol og vesten for måne« er der ingen tvivl. Hun tager frimodigt af sted for at opsøge den onde heks, der gør krav på hvidbjørnen, som har købt pigen af hendes forældre. Men, som hun har opdaget, i virkeligheden er en fortryllet prins.

Resten er prøvelser, der løses ved snilde og hjælp fra dyr og naturen selv, indtil pigen omsider kan få sin prins og heksen ingen-ting. For som i alle ægte

eventyr handler det hele om, at det gode vinder over det onde, selvom der ganske vist er andre sider af sagen, AnemoneTeatrets tolkning forsøgsvis tydeliggør som en del af historien. Bedst i de glimrende, indlagte sangtekster, der ligesom den gode musik allerede i indledningen løfter forestillingen.

Men dels er det vel begrænset, hvor meget et børnepublikum interesserer sig for de seksuelle overtoner i pubertetspigenes forhold til hvidbjørnen. Dels står det ret åbent, om hendes beherskede reaktion på at blive solgt af sine egne forældre, så de selv kan leve livet fedt og flot, er tænkt som en symbolsk frigørelses-

proces. Hvordan man end foretrækker at vægte eventyret i forhold til nutiden, så er det dog formen frem for indholdet, der fascinerer i AnemoneTeatret dramatisering og iscenesættelse.

Det er den fortryllende billedsmukke scenografi med udsøgte lysprojektioner og tableauer i begge ender af rummet, som skaber eksotisk eventyrstemning. Ligesom hånddukker af dyreskind og – især – kostumernes idérigdom og humor er en flot, medfølelsende faktor. En overdådighed i pastelfarvet chiffon og silke blandet med guld, hør og dramatisk rødt, der karakteriserer personerne omtrent lige så godt som replikker

og det gedigne, men ikke vildt udtryksfulde spil.

Bedst er Johanne de Fine Lichts unge pige. Sødme-fuldt nærværende i sin blide stædighed overfor Lisbet Lipschitz, der er sjove-re som skrap heks end som småpludrende mor. Mens Albert Nielsen giver bjørnen under det uhand-terlige, hvide skind en skræmmende tone af grov-hed, før forvandlingen til en mere kontant end lyrisk prins.

For så vidt en bekræftelse af, at Anemone Teatret nok mere er til det kvikke og uvorne end til formfuld-endt skønmaleri. En profil i dansk børneteater, der fortjener at overleve.

Randi K. Pedersen

Der er dømt action mellem Dorrit Stender-Petersen, Tom Jacobsen og Lasse Lunderskov i »Det levende billede«. Foto: Britta Fogsgaard

ANMELDelse

Teater Vestvolden: »Det levende billede«. Forfatter og instruktør: Thomas Malling. Komponist: Lasse Lunderskov. Scenografi: Jane Wessely. Medvirkende: Dorrit Stender-Petersen, Lasse Lunderskov og Tom Jacobsen. Aldersgruppe: Fra 8 år og op.

Lange Lunderskov og lille Jacobsen er et fint, fint makkerpar som henholdsvis Sherlock Holmes og Dr. Watson med den vævre og panto-

Storslået selvmål

Med en forrygende børnefarce fanges et spil om »Underholdningsmogulen« i sit eget net

misk fremragende Dorrit Stender-Petersen som dyden i midten. Alle tre kan honorere kravene til den timing og præcision i konstante, lynhurtige rolleskift, der bærer al farce – også den for børn.

Her er om ikke arketyper så i hvert fald typer på banen, som vækker jubel hos publikum.

Først som småbrokkende

kontubernaler inden for hjemmet fire vægge. Hvor man kan tvivle på, om børn forstår hentydningerne til mesterdetektivens narko-mani – uden at det har nogen som helst betydning. Senere følges helten og hans anti-helt som uforfærdede vovehalse, når de til lands, til vands og i luften med »special effects« og scenografiens hjælp er på

halsbrækkende jagt efter den sorte boks, tv-kassen.

Hvorfor og hvordan er ikke umiddelbart indlysende, men det er også lige meget, for i »Det levende billede« gemmer oplevelsen sig alligevel et helt andet sted.

Lige i underholdningsnettet
Det drejer sig om virkemid-

ler, raffinerede og mere smagløse mellem hinanden i en stadig strøm af indfald på høje, stiliserede nagler, der blot ved sin mængde kan holde de fleste i ånde. Men som tilsammen skitserer en enkel og overskuelig handlingsgang, hvor det gode besejrer det onde.

Undervejs afmonteres krimi-myten Holmes til fordel for en slags stand-up komediant i Lunderskovs vittigt underspillede udgave. Sekunderet af en Tom Jacobsen, der slår knuder på sig selv og Watson i elskovsspillet med Dorrit Stender-Petersens frapperende pikante datter af en bortført videnskabsmand.

Og sådan går det derudad med klaprende låger i bag-

væggens rejsekasser, et utal af elegante gråhvidsorte kostumer, illustrativ musik, lys og lyd i opfindsom blanding.

Glem alt om forfatterens intentioner om en øjenåbende forestilling, der sætter focus på tv-og videokassens faretruende indflydelse og virkelighedsforflygtigelse. Det gør den ikke. Tværtimod leverer Thomas Malling med »Det levende billede« et show af forrygende morsomme optrin, der som et storslået selvmål går lige i – eller måske på! – underholdningsnettet.

Randi K. Pedersen

Sprælske strabadser

Velkendthed og traditionelitet forenes med friskhed og idé i Teatret Vester 60's forestilling »Skattejagt«

ANMELDELSE

Teatret Vester 60: »Skattejagt«. Instruktør: Kirsten Brenner Wolf Andreassen. Scenograf: Line Holmskov Sommerfelt. Medvirkende: Lisbeth Tanghøj og Helle Ellegaard. Aldersgruppe: 4-9 år.

Rød, grøn, blå. Bløde gevanter smyger sig ned over opretstående sætstykker og danner en farveafstemt afrundet billedvirkning. Der er harmoni og balance i det

scenografiske udtryk i Teatret Vester 60's forestilling »Skattejagt«.

Pladdersød romantisme og fantasiforladt stoflighed? Nej. For i den farverige orden sørger to energiske nabopiger, Nora og Ninette for, at det går livligt for sig. Først kører de lidt på hinanden, mens de befinder sig side om side i hver deres lejlighed. Siden drager de sammen langt væk hjemmefra, fordi de er forhippede på at finde en skat, som de begge tror, vil gøre dem rige og berømte.

Men via alle de strabadser, som de sammen må gå igennem, viser det sig at skatten er af meget mere uhåndterlig karakter. Et værdifuldt imaterielt gode. Sammen får de færtten af hvad tro, håb og kærlighed er.

Der er fart og temperament over Nora og Ninettes farefyldte færd. Lisbeth

Tanghøj og Helle Ellegaard er gode til at engagere børnene. Der er humør og gnist over deres spil.

En udfordrende rejse, som går over dybe kløfter, gennem mørke skove og udover oprørte have. Bil kørsel med hårde opbremsninger og listetur i nattens mørke gennem skovgryn og krat er der også plads til. Ligesom der foregår alvorlige overtalelsesforsøg og udspekulerede narrestreger omkring et vanskeligt og farefyldt spring over en afgrundsdyb kløft.

Fuld af energi

»Skattejagt« handler om to mennesker, der finder sammen. En historie, som er fortalt mange gange før. Når forestillingen alligevel er seværdig, er det fordi den med et energifyldt og varieret spil med kjoletyl, skriggrønne boaer og magi-

ske trylletricks, bringer små hverdagsagtige gys og tvister frem i lyset på en ligefrem og underholdende måde.

Små konfliktfyldte hverdagssituationer, hvor vi bliver gjort opmærksom på, at det ikke så meget kommer an på held, som på mod. Eller som den lille indskrift, som Nora og Ninette finder undervejs, fortæller dem: »...om at bevare..håb og lysetanker, (for at) ledes..mod livets anker«.

»Skattejagt« fornyr ikke

Kirsten Dahl

børneteateret.

Forestillingen sprænger langt fra grænser. Den er hverken indholdsprovokerende eller formeksperimenterende. Men dens vægenhed og glæde smitter. Børnene var tydeligvis fanget ind i historien. Ligesom de med små og store tilkendegivelser genkendte de uenigheder og sammenhold, de to piger røg ud i.

Lisbeth Tanghøj på jagt, mens rejsefællen har slået stængerne i vejret. Foto: Dorte Krogh

Skumgul skabelsesberetning

»Et ensomt øre« er en medlevende og fantasibefordrende forestilling, som dog med sin totalharmonie også kalder på mere farve og konflikt

ANMELDELSE

Nørregaard & Reiches Teater: »Et ensomt øre«. Frit efter P.C. Jersilds børnebog af samme navn. Dramatisering: Hans Nørregaard. Aldersgruppe: 3-6 år.

Et øre ligger helt alene på en skovbund. Men efterhånden støder andre kropsdele til. De bevæger sig rundt i rummet. Hopper op på hinanden, rykker rundt og bliver til slut til en hel, sammensat krop.

Realistisk set er det nogen af en makaber og sær historie. Men i P.C. Jersilds børnebog er det en pudsigsød og meningsgivende historie. En tilblivelseshistorie om, hvordan et ensomt, svovlgult skumgummior i et fortidigt urskovsmiljø kommer ud over sin ensomhed, fordi den under en himmelhvælvning med sol,

måne og stjerner finder sammen med stadigt flere kontaktsøgende gule skumgummidele.

Kropsdele som efterhånden tilsammen kommer til at danne en lille dreng, Adam, der til slut med hjælp fra en lille pige, Eva, som dukker op og giver ham det allervigtigste for et menneske: et hjerte – bliver til et helt menneske, der kan føle, og som derfor forelsker sig i pigen og beslutter at leve sammen med hende resten af livet.

Fuld af energi

»Et ensomt øre« er en harmonisk afstemt skabelseshistorie som Hans Nørregaard fra Nørregaard & reiches Teater har valgt at iscenesætte med bløde, glidende, svævende eller muntert hoppende bevægelser, der indimellem bliver understøttet af samklingende musik.

Det er en dukketeaterforestilling, som med åbenhed og humor har godt fat i sit publikum. Børnene kommenterer og svarer ivrigt undervejs i et samspil, hvor de mange gange kommer Hans Nørregaards spørgsmål og historiens gang i forkøbet.

Nørregaard lægger ud med at spørge børnene, om man kan blive usynlig, og hvad det gode ved at være usynlig kunne være. En fin og kontaktskabende start,

der åbner for medskabende tankeprocesser. En fantasibefordrende medleven, som føres videre i spillet, der herefter foregår på et velourbeklædt, sort bord med Hans Nørregaard sortklædt, men synligt, tilstede bagved.

Forestillingen er velgen-

nemtænkt, afrundet og livslyl. Men den er også så fyldt af sødme og harmoni, at man indimellem får lyst til at se nogle sitrende problemer og forrygende uenigheder skyde sig ind over al roen og lave ravage. Og den næsten altdominerende skumgule, og blødt-

skårne enkelhed i scenografien og i dukkekropsdelene giver en afrundethed og ferskhed, der gør, at man indimellem kommer til at længes efter fræk kontrasterende kolorit og provokerende skarpe kanter.

Kirsten Dahl

Hans Nørregaard i sin teater-udgave af P.C. Jersilds skabelsesberetning. Foto: Jonna Keldsen

Teatret Lampe når et godt stykke ad vejen med opbyggeligt teater, der også formår at underholde

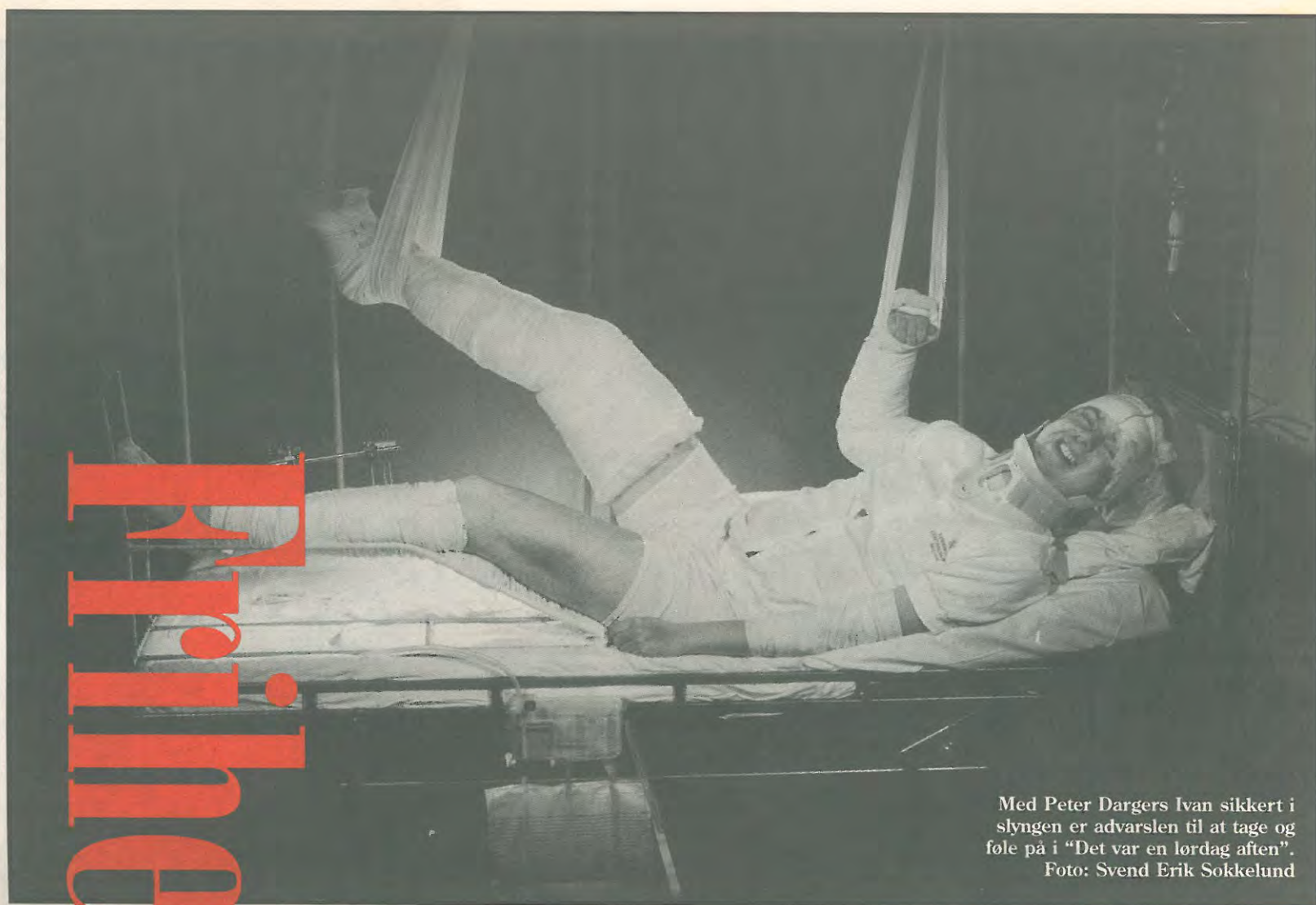
ANMELDELSE

Teatret Lampe: »Det var en lørdag aften« af Kåre Bluitzen. Instruktion: Lars Knutzon. Scenografi: Anette Hansen. Lydcollage: Bettina Skriver. Medvirkende: Peter Darger. Aldersgruppe: 14 år og op.

En stor kleppert formummet i bandager i en hospitalsseng med støttekrave og hele marmeladen. Det er et syn, som uden omsvøb knalder temaet for Teatret Lampes ungdomsforestilling lige i hovedet på tilskueren.

Det drejer sig om hjulspind og hjernespid. Om unge, sprut og fart som en farlig cocktail og også om en hel del andet. Normer og idealer blandt andet, der rækker længere end den umiddelbare oplysningsværdi, som kan tilgodeses samarbejdspartneren, Rådet for Større Færdselsikkerhed.

I Peter Dargers afvæbnende enkle og imponerende morsomme fremstilling er den storskydende Ivan et billede på totalformørket tankeløshed. Han er hverken ond eller aggressiv, kun provokerende uintelligent. En ganske sød og – situationen taget i betragtning – forbløffende evig-

Med Peter Dargers Ivan sikkert i slyngen er advarslen til at tage og føle på i »Det var en lørdag aften«.
Foto: Svend Erik Sokkelund

Lilly og Søster i femte gear

glad klovn fuld af en naiv optimisme. Der, da talens brug omtrent tages fra ham af en tilstødende hjerneblødning, ender i det groteske og noget utroværdige.

Så store jubelidioter findes næppe i det virkelige liv, når først ulykken er sket

og Ivan'ernes fornøjelige »To blink og et dyt« er endt i blodig alvor.

Livsfarligt sludder

Til gengæld bidrager humøret – måske en særlig raffineret form for hjerne-skade! – i høj grad til forestillingens underholdnings-

værdi. Hvilket også er nødvendigt, eftersom »Det var en lørdag aften« er en novelle, hvis præcise beskrivelse af jargon og adfærd blandt bestemte grupper af unge forfatteren har omarbejdet til en monolog.

Den slags kræver stor

opfindsomhed af iscenesættelsen og gå-på-mod af skuespilleren, når et ungt publikum skal holdes i ånde. Men suppleret med effektfulde lydkulisser lykkes dette et pænt stykke ad vejen.

Man morer sig over Dargers suveræne »motorlyde« og godmodigt efterlignende »indvandrer«-accent, når BMW's ejermænd citeres. Og man irriteres over hans umodne glæde ved at skræmme vennerne med hasarderet kørsel, selvom

en oplagt dramatisk mulighed som at inddrage kameraternes stemmer i Ivans tilbageblik ikke griber.

Alligevel er det mest rystende ved forestillingen det ultralibere, livsfarlige sludder om personlig frihed, som Ivan tydeligt og uden filter har overtaget fra voksne omkring sig. Dybest set det første spadestik til den grav, der stadigt tydeligere venter det lalleglade vrag i sengen

Randi K. Pedersen

Humørfyldte søstre på fortællevisit

Teatret Fair Plays forestilling »Lilly og Søster« spiller sig hjem på højt humør, fiffige ordspil og genkendelige historier

ANMELDELSE

Teatret Fair Play: »Lilly og Søster«. Manuskript: Søren Skjold. Konsulenter: Søren Skjold og Torkild Lindebjerg. Medvirkende: Le Münster-Swendsen og Lisbeth Lindblad Knopper. Aldersgruppe: 3-8 år.

Der er fuld drøn på energien og god publikumskontakt fra første færd i Fair Plays humoristiske og hverdagsgenkendelige forestilling »Lilly og Søster«.

To søstre, Lilly i skrigblå og Søster i hidsigrød regnfrakke, kommer trækkende ind med alle deres kufferter og en vasketøjskurv. Med mottoet »Vi tar' den tid, det tar'« giver de sig til at bakse med at få spændt en tørresnor ud til deres medbragte våde tøj. For, som de siger »det er vigtigt, at snoren hænger i den rigtige højde«. Så præsenterer de hinanden, deres medbragte kufferter og kludedukken Karl Otto, hvis historier vi skal høre.

Men først bliver vasketøjet på lystig vis hængt op, og de tre kufferter åbnet. Kufferten, der er mest

orden i i hele verden. Kufferten med utroligt meget rod i. Og køkkenkufferten med kedlen, der koger vand til den kaffe, de to søstre »ligesom spillerne på de rigtigt store teatre« skal drikke i pausen.

Med startsalutten: »Det er nu, det er nu«, følger historien om den dag Karl Otto og hans mor skulle ud at hente et skab i stormagasinet Alkabras og blev væk fra hinanden. En festlig tur med læbetruttende bilkørsel, hårde opbremsninger og »Slabam-smækken« med bildørene, kunderadiobeskræder, skumle børnelokkerparodierede tørklædedamer og en flink mand i lokalet for blevet-væk-børn.

Efter kaffepausen, hvor Lilly og Søster nyder deres colombianske kaffe i kruse-

Lisbeth Knopper og Le Münster-Swendsen får sig en kaffetår sammen med Karl Otto. Foto: Sv. Åge Lorenz Christensen

ne fra Norge, »landet, hvor folk danser folkedans døgn rundt og derfor altid har rygsæk på ryggen«, følger historien om dengang Karl Otto lavede en telefon. En rigtig heltehistorie. Den starter med at Karl Otto, som skal gå ærinder for sin mor, glemmer hendes pung i parken. I sin søgen støder han på en stor mand, som han først tror er farlig, men snart opdager er en flink

telefonreparatør Frandsen, der gerne vil have hjælp til at reparere det kabel, han makker med.

»Lilly og Søster« er en forestilling med uhøjtideligt melodrama, vanvidskomik og små sketchagtige optrin. Her er masser af sjove formuleringer og små løjerlige vendinger. Og et kvikt timet og udadrettet åbent spil.

Lisbeth Lindblad Knopper og Le Münster-Swendsen

klarer rolletravilheden fint. Udover at være Lilly og Søster fører de på skift kludedukken Karl Otto og hopper ind og ud af alle de forskellige figurer, som er på flygtigt visit i historierne.

»Lilly og Søster« er en lys og humørfyldt forestilling, hvor den høje gearing er kvaliteten. Men det er også et træk som let kan kamme over, og gøre det svært for spillerne at få det fodfæste, som gør, at også forestillingens bagvedliggende dybder når ud til publikum.

Kirsten Dahl

Musikdramatik som en totaloplevelse – det har nu i 20 år været konceptet for Musikteatret Undergrundens pionérarbejde med opera for børn. Og trods manglende offentlige støttekroner har Kaja og Niels Pihl nu kastet sig over en dukketeaterudgave af Mussorgskijs »Boris Godunov«. Den kan bl.a. opleves ved festivalen i Svendborg

Opera for børn:

Kaja synger

tenor

Af Randi K. Pedersen

Arets børneteaterfestival nærmer sig og med den også Arrangørkonferencen, der her i 1997 har musikdramatik for børn som tema. Det har inspireret til et møde med to af de mest erfarne folk på området, Kaja og Niels Pihl, der netop i år fejrer 20-års jubilæum med Musikteatret Undergrunden.

Det sker med en dukketeaterudgave af Mussorgskijs »Boris Godunov«. En storslået og populær opera fra 1872 med tekst af komponisten efter et skuespil af Pusjkin, skrevet ca. 50 år tidligere.

»Vi har selvfølgelig valgt det største og flotteste, vi kunne finde af opera netop nu, hvor vi ikke har kunnet få støttepenge til vores teater for børn. Måske lidt som en slags protest«, erkender Kaja. »Men mest fordi, når vi alligevel skulle

klare det hele selv, så kunne vi ligeså godt vælge det store og flotte, som vi så længe har haft lyst til at lave.«

Stadig gangbar

Dramaet om statsmanden, Boris Godunov, der i 1598 bliver Ruslands zar ved at snigmyrde en mindrerig tronfølger, bygger på virkelige begivenheder. Eftertiden har ganske vist klargjort, at Boris faktisk ikke satte udåden i værk. Men den barske historie om et menneske, der får magt ved hjælp af vold og fældes af folkets modmagt og sin egen, dårlige samvittighed, er stadig gangbar, synes man hos Undergrunden.

Idéen med at lave »Boris Godunov« som dukketeater havde ligget og ulmet hos Kaja et stykke tid. Da parret Pihl så under dukketeaterfestivalen i Silkeborg tilfældigt hørte om et par russiske dukketeaterfolk, der skulle være helt fantastiske til at skabe dukker, besluttede de at kontakte dem.

Det lykkedes, og senere tog Kaja og Niels til Rusland for at forelægge

planerne om at opføre »Boris«. Selvfølgelig med det formål måske at få russerne til at påtage sig opgaven med at fremstille dukkerne.

Vladimir Volyntsev der både er dukkemager og chef for et dukketeater i den russiske by, Viborg, som hører under Sankt Petersborg, har oprindeligt været helikopterpilot – og instruktør. Hans kone, Larissa, er syerske, fortæller Niels. Men i arbejdet med dukker og dekorationer er Volyntsevs tekniske viden og håndværksmæssige kunnen fra hans oprindelige fag til stor hjælp. Ikke mindst når det drejer sig om at finde brugbare, sceniske løsninger.

Fingersprog og grimasser

At projektet med »Boris« overhovedet har ladet sig realisere, betragter Kaja og Niels som noget af et mirakel. Faktisk var de ved det første besøg i Viborg nærmest indstillet på at opgive det hele. Eller i hvert fald på at finde nogle andre dukkemagere.

Før de tog til Rusland hav-

de der nemlig foregået en del brevveksling, og da den var på engelsk, gik de ud fra, at det russiske ægtepar også så nogenlunde talte sproget. Det var bare helt forkert.

Vladimir og Larissa hverken talte eller forstod engelsk, men havde flikket brevene sammen ved hjælp af en ordbog. Så efter et par dage med fingersprog og grimasser var Kaja og Niels ved at indstille sig på at vende næsen hjemad med uforrettet sag. Men så viste der sig en mulighed for at skaffe en tolk, og så kom der omsider skred i tingene.

Der forestod dog stadig et vist arbejde med at få overbevist de kvalitetsbevidste dukkemagere om, at Undergrundens idé var god og også lod sig realisere.

»De havde meget svært ved at forstå, hvorfor vi overhovedet ville opføre operaen, og hvordan vi ville bære os ad med det uden en lang række andre medvirkende. De syntes også, at dukkerne burde være

meget større, end vi ønskede.

Kaja er tenoren

Det viste sig imidlertid, at Vladimir og Larissa udelukkende refererede til skuespillet »Boris Godunov« og ikke til operaen, der er anderledes.

Omvendt understreger Niels, at det i

dens dukkeopera også blevet en anden historie end den traditionelle operas. Det er blevet en historie om samvittighed. En historie, hvor helte ikke kan tillade sig hvad som helst, og hvor skurken måske

viser sig at være mere interessant end helten!

løbet af arbejdsprocessen blev sådan, at han og Kaja hentede mere og mere i Pusjkins oprindelige version. Så på den måde er Undergrun-

»Børneudgaven – for vi har også en dukketeaterudgave for voksne«, afslører Niels, »er en historie om »Boris Barnemorder« som

FESTIVAL 97 | SVENDBORG 13.-20. APRIL

Årets børneteaterby

Festival 97 – teater for børn og unge finder sted i Svendborg fra 13.-20. April 1997

Svendborg kan med rette kaldes årets børneteaterby 1997. I april kan alle børn og unge i Svendborg se alt det teater, de orker – og endda med gratis adgang til alle forestillinger.

Den årlige børne- og ungdomsteaterfestival indfinder sig i det sydfynske med næsten 100 forestillinger, der opføres omkring 400 gange i alt på en uge. Næsten alle landets professionelle børne- og ungdomsteatre samles og præsenterer børn, unge og voksne i Svendborg for de mange forskellige forestillinger, der er på repertoiret lige nu.

Mange forestillinger er helt friske. Premierer er lige overstået i februar eller marts, og festivalen er teatrenes »udstillingsvindue«, hvor først og

fremmest børn og unge skal se på forestillingerne, men hvor også mange arrangører fra hele landet kan tage beslutning om, hvad der skal vises i næste teatersæson. Festivalen åbnes ved en højtidelighed søndag den 13. april om aftenen på Borgerforeningen.

Fra mandag den 14. april til fredag 18. april opfører teatrene deres forestillinger på institutioner, skoler, biblioteker og lignende steder, hvor børn og unge samles i dagtimerne. Målet er at hvert barn i festivalbyen får mulighed for at se mindst én forestilling i løbet af festivalen.

Hver dag er der også offentlige forestillinger, hvor enhver svendborgenser, der har lyst, kan se teaterforestillinger. Bor-

gerforeningen danner rammen om den sene eftermiddagsforestilling, der er for de mindre børn og deres forældre, og om aftenen er der forestilling for de større børn og unge på Svendborg Teater. I ugens løb er der også teater i kirken, på VUC, og andre steder, hvor der er rum til teater.

Der er gratis adgang til de offentlige forestillinger, og program og billetter udleveres fra festivalens sekretariat, der får til huse i Borgerforeningen midt i Svendborg. De offentlige forestillinger arrangeres for at give børn og forældre mulighed for at se teater sammen.

Festival 97 afsluttes i weekenden 19.-20. april, hvor alle forestillingerne opføres igen rundt omkring i små og store spillelo-

kaler i Svendborg midtby, og et »satellitområde« i den vestlige del af byen. På de to dage er der omkring 200 opførelser. Også til weekend-arrangementet er der gratis billetter.

Festival 97, der er det største samlede kulturelle arrangement for børn og unge i 1997, arrangeres af Teatercentrum i Danmark i tæt samarbejde med en lokal styringsgruppe med repræsentanter for Svendborg Kommune, de lokale skoler, institutioner m.fl.

Festivalen betales af Svendborg Kommune, Fyns Amt og Kulturministeriet.

ØHAVETS HOVEDSTAD

Svendborg ligger lunt og godt i det sydøstlige hjørne af Fyn, hvor byen er indgangen til det sydfynske øhav.

I forrige århundrede var Svendborg Danmarks næststørste havneby, men nu er det merkantile til en vis grad afløst af et mylder af sejlskibe – og turister. Dog er byen stadig udgangspunkt for færge-drift til bl.a. Ærø, mens man nu om dage kan køre direkte til Tåsinge og Langeland via den store højbro.

Festivalgæsterne kan altså vælge mange indgange til Svendborg – herunder at sejle til øhavets hovedstad. Hvis man kører i egen bil, så husk at nyde naturen på vejen. Togfarende jyder kan skifte i Odense ogutte videre, mens sjællænderne må stå af i Nyborg og tage bussen.

Men det er under alle omstændigheder rimeligt nemt at komme til kommunen med de 42.000 indbyggere og et livligt handelsliv. Svendborg praler af den uofficielle rekord som byen med det største antal restauranter og værtshuse pr. indbygger, men er også hjemsted for landets største teaterforening.

Også BagårdTeatret er jo hjemmehørende i Svendborg, der har to teaterscener: Svendborg Teater fra 1897 og »Rottefælden«, der om sommeren huser Danmarks ældste revyteater.

SYDFYNS TURISTBUREAU

I anledning af festival 97 har Sydfyns Turistbureau på Centrumspladsen i Svendborg udvidet åbningstiden. Fredag den 18. april er der åbent indtil kl. 20, og lørdag den 19. april udvides åbningstiden til kl. 15. – Søndag den 20. april er der lukket.

Turistbureauet kan være behjælpelig med indkvartering, bus- og togtider, og andre relevante oplysninger i forbindelse med festivalen.

BAG PLAKATEN

Plakaten til dette års børne- og ungdomsteaterfestival i Svendborg – der pryder forsiden af dette festivalindstik – er sædvanen tro kreeret af en lokal kunstner.

Det er maleren og grafikerens Jens Uffe Rasmussen, Rantzausminde, der er en årgang 1948 og uddannet maler på det fynske kunstakademi.

Han er bl.a. kendt fra en række store udsmykningsopgaver, som kan beskues i lokalområdet, herunder på Christiansminde, det psykiatriske hospital i Svendborg og Hotel Nyborg Strand.

NORDISK GÆSTESPIL

Festival 97 gæstes af det nordiske samarbejdsprojekt, »Ruben Pottas eländiga salonger«, der er skrevet af svenske Staffan Göthe og handler om at tage skridtet fra ungdomstid til voksenliv.

Forestillingen havde premiere 20. september sidste år i Växjö og var også med på ASSITEJ's verdenskongres i Rostov-on-Don i Rusland. Siden har den turneret i Norden.

Og selvom »Ruben Pottas eländiga salonger« spiller i regi af Regionteatern i Blekinge, står der deltagere fra hele Norden bag.

Svenske Judit Benedek har instrueret, danske Gitte Kath (Møllen) har lavet scenografi og danske Claus Clausen står for musikken – og så medvirker der seks skuespillere fra henholdsvis Norge, Finland og Sverige.

Det er Teater og Dans i Norden, der yder støtte til gæstespillet.

FESTIVAL SEKRETARIAT

Sekretariat i Borgerforeningen •
Fruestræde 5
• 5700 Svendborg.
Fra 1. april: tlf. 62 80 01 25

Sekretariatet har åbent dagligt fra kl. 9 til kl. 20 i perioden 11. april–20. april.

På sekretariatet kan du få alle oplysninger om festivalen og forestillingerne. Der vil desuden være en plakatbod, hvor du kan købe plakater fra teatrenes forestillinger.

På sekretariatet kan du også hente billetter til de offentlige forestillinger i perioden mandag 14. april – fredag den 18. april. Billetter til de offentlige forestillinger kan også bestilles på tlf. 62 80 01 25 fra 1. april.

OFFENTLIGE FORESTILLINGER FESTIVAL 97

MANDAG

kl. 17.00 i Borgerforeningen:
Gruppe 38:
»Brevet fra Frida«
(fra 7 år)

kl. 17.00 i VUC:
Gadesjakket »Tommelise«
(3-6 år)

kl. 20.00 på Svendborg Teater:
Corona Danseteater
»Sally's Valley«
(fra 13 år)

kl. 19.30 i Thurø Kirke
Det Lille Turneteater
»Nazaræren«
(fra 13 år)

TIRSDAG:

kl. 17.00 i Borgerforeningen:
Fair Play:
»Lilly og Søster«
(3-8 år)

kl. 17.00 på Bådteatret,
Svendborg Havn:
Bådteatret
»Ole Lukøje«
(6-10 år)

kl. 20.00 på Svendborg Teater:
Fair Play

»Sangen om en
helt - Coriolanus«
(fra 15 år)

kl. 20.00 i VUC
Regionteatern
»Ruben Pottas
eländige salonger«
(fra 16 år)

ONSDAG:

kl. 17.00 i Borgerforeningen:
Nørregaard & Reiche
»Et ensomt øre«
(3-6 år)

kl. 17.00 i Rottefælden:
Baggårdsteatret
»Josef og hans brødre«
(8-12 år)

kl. 20.00 på Svendborg Teater:
Mariehønen
»Magtens labyrint«
(fra 10 år)

TORSdag:

kl. 17.00 i Borgerforeningen:
OYO
»L'étranger«
(fra 7 år)

kl. 17.00 i Rottefælden:
Anemoneteatret

»Den flyvende kuffert«
(4-12 år)

kl. 20.00 på Svendborg Teater:
Møllen
»Jeppe på bjerget«
(fra 12 år)

FREDAG:

kl. 17.00 i Rottefælden:
Baggårdsteatret
»Hallo«
(7-9 år)

kl. 17.00 på Byskolen:
Musikteatret Undergrunden
»Askepot«
(4-10 år)

kl. 17.00 på Byskolen:
Theater La Balance
»I overmorgen«
(5-8 år)

kl. 20.00 på Svendborg Teater:
Teatret
»Sit«
(fra 15 år)

kl. 20.00 i VUC:
Odsherred Teater
»Den øreløse sanger«
(fra 10 år)

kl. 20.00 i VUC:
JakoBole Teatret
»Så sig da noget«
(10-15 år)

kl. 20.00 i Vor Frue Kirke:
Det Lille Turneteater
»Nazaræren«
(Fra 13 år)

Billetter til disse forestillinger
kan bestilles på tlf.: 62 80 01 24
fra 1. april eller afhentes på fes-
tivalens sekretariat fra d. 11.
april i: *Borgerforeningen*
Fruestræde 5, 5700 Svendborg

* Borgerforeningen

1. VUC
2. Haahrs Skole
3. Badmintonhallen
4. Yogacentret
5. Svendborg Teater
6. Byskolen
7. Menighedshuset
8. Vor Frue Kirke
9. Ribers Gård
10. AOF
11. Højskolen
12. Ida Holsts Skole

ARRANGØR- KONFERENCEN

Musikken i teatret,
er temaet for Arran-
gørkonferencen fredag
den 18. april i forbindelse
med festival 97 – og den
retter sig mod lærere,
pædagoger, bibliotekarer,
politikere, teaterfolk – det
vil sige alle, der i kraft af
deres daglige arbejde
beskæftiger sig med tea-
ter for børn og unge.

Ide senere år har flere
og flere teatre taget
musikken til sig. Musik-
ken er blevet en betyd-
ningsfuld del af forestillin-
gerne. Den fortæller fore-
stillingens historie i sit
eget sprog, og har sine
egne udtryk og former.
Konferencen vil beskæfti-
ge sig med musikens pla-
cering i teatret, og som en
del af konferencen vises
en helt ny musikteaterfo-
restilling: »Den øreløse
sanger«, der opføres af
Odsherred Teater.

Indleder er pianist og
korleder Anders Ahn-
felt-Rønne, der også er tea-
terleder for Rialto Teatret.
Han vil søge at belyse
musikteatrets væsen, og
med sig har han gode
eksempler, som vil blive
blæst ud over musik-
anlægget.

Herefter spilles »Den
øreløse sanger«, der
er skrevet af Niklas Råd-
strøm, og opføres i in-
struktion af Jens August
Wille og oversættelse af
Michael Ramløse. Musik-
ken er komponeret af
Hans Christian Mogensen,
der også medvirker som
musiker.

Arrangør er Teater-
centrum i Danmark
og BørneTeaterSammen-
slutningen.

Pris for deltagelse er 350
kr. alt inkl. - Program og
tilmelding hos Teatercen-
trum, 33 15 69 00.

Konferencen
finder sted på Hotel
Christiansminde,
Christiansmindevej 16,
5700 Svendborg.

PROGRAM

09.30-10.00
Ankomst
Registrering af deltagere
og udlevering af materiale
Morgenkaffe

10.00-12.00
Introduktion ved
Anders Ahnfelt-Rønne –
Spørgsmål, kommentarer,
indlæg og diskussion

12.00-13.00
Frokost

13.15-14.15
Forestilling:
Odsherred Teater opfører
»Den Øreløse Sanger«

14.30-16.00
Oplæg om forestillingen
og dens musik
ved instruktør Jens
August Wille og kompo-
nist og musiker
H.C. Mogensen.
Spørgsmål, kommentarer,
indlæg og diskussion.
ca. 15.15: Kaffepause

Aften
Mulighed for at overvære
en af festivalens
forestillinger

WEEKEND-ARRANGEMENT 19.-20. APRIL

Week-endens midt-
punkt er Borgerfor-
eningen, der ligger
centralt i Svend-
borg midtby. Hvis
du kommer til
Svendborg i egen bil, er det bedst,
hvis du parkerer bilen på en af de
markerede P-pladser. (Se kortet). I
Svendborg midtby er gaderne
smalle og krogede og ofte ensrette-
de, så den behageligste vej rundt
på festivalen er til fods eller med
de særlige festivalbusser.

Både lørdag og søndag begynder
der nye forestillinger rundt
omkring i Svendborg midtby og i
området omkring Idrætshallerne
hvert kvarter hele dagen igennem.
Der spilles omkring 100 opførelser
lørdag og 100 opførelser søndag.

Weekend-programmet

Programmet for weekenden udle-
veres fra festivalens sekretariat fra
onsdag den 16. april, hvor pro-
grammet også offentliggøres i Uge-
avisen Svendborg.

Billetterne til weekendens mange
forestillinger er gratis. Billetterne
udleveres fra Borgerforeningens
Guldsal fra fredag aften. Herfra er
de fleste spillesteder indenfor gå-
afstand.

Der udleveres ikke billetter på spil-
lestederne.

Der er to måder at få billetter på:
Forudafhentning af billetter
Fredag den 18. april, kl. 17-20 kan
der afhentes billetter til lørdagens
forestillinger.

Lørdag den 19. april, kl. 17-20 kan
der afhentes billetter til søndagens
forestillinger

Der udleveres samlet et begrænset
antal billetter til hver forestilling

(max. 50% til hver forestilling), og
hver person kan max. få 2 billetter
pr. forestilling.

Billetudlevering på dagen

Lørdag og søndag kl. 9 åbner billet-
udleveringen til forestillingerne.
Billetter udleveres en halv time før
forestillingernes start.

Hver person kan – afhængigt af det
samlede antal billetter til den
pågældende forestilling – kun få
udleveret et begrænset antal billet-
ter.

Publikumskantine

I weekenden 19.-20. april er 1. sa-
len i Borgerforeningen omdannet
til publikumskantine.
Kantinen har åbent fra ca. kl. 8.30
til kl. 18 begge dage.

ARRANGØRKONFERENCE 1997 »MUSIKKEN I TEATRET«

Tilmeldingsblanket. Indsendes til
TEATERCENTRUM, senest 4.4.1997

Navn:

Adresse:

Postnr:

By:

Tlf.nr.

Repræsentant for

Deltagergebyr, kr. 350 (inkl. forestilling og måltider),

er indbetalt

pr. check ☐
eller giro ☐

til: TEATERCENTRUM,

Frederiksborggade 20, III, 1360 København K.
Tlf. 3315 6900. Girokonto til indbetaling: 5 18 46 73.

FORESTILLINGER VED FESTIVAL 97

A ANEMONETEATRET
Den flyvende kuffert
Alder: 4-12 år

A ANEMONETEATRET
Østenfor sol og vestenfor måne
Alder: 5-11 år

A TEATRET ARTIBUS
Kvinden som giftede sig med en kalkun
Alder: 12 år op

A BAGGÅRDETEATRET
Fuglen i stenen
Alder: 5-8 år

BAGGÅRDETEATRET
Hallo!
Alder: 7-9 år

BAGGÅRDETEATRET
Josef og hans brødre
Alder: 8-12 år

A BAGGÅRDETEATRET
Klods Hans
Alder: 8-12 år

BATIDA
Ridderen der forsvandt
Alder: 9-13 år

BJØRNETEATRET
Sko i skabet
Alder: 2-6 år

A BJØRNETEATRET
Ulv i forklæde
Alder: 12 år op

BJØRNETEATRET
Den Tårnhøje Hund
Alder: 3-8 år

BÅDTEATRET
Ole Lukøje
Alder: 6-10 år

COMEDIEVOGNET
Jagten på urmennesket
Alder: 9 1/2 - 12 år

A COMEDIEVOGNET
Paradis i sandkassen
Alder: 7-11 år

A CORONA DANSETEATER
Fro - det kan du selv være
Alder: 3-8 år

CORONA DANSETEATER
Sally's Valley
Alder: 13 år op

DANSK RAKKERPAK
Palle alene i EU
Alder: 14 år op

DRT
To med det hele
Alder: 4-8 år

DRT
To med det hele
Alder: 6-10 år

TEATRET FAIR PLAY
Elsker - elsker ikke
Alder: 14 år op

TEATRET FAIR PLAY
Harry
Alder: 3-6 år

A TEATRET FAIR PLAY
Lilly og Søster
Alder: 3-8 år

TEATRET FAIR PLAY
Sangen om en helt:
Coriolanus
Alder: 15 år op

TEATERGRUPPEN
GADESJAKKET
Den højdeforskrækkede ørn, Jørn
Alder: 5-10 år

TEATERGRUPPEN
GADESJAKKET
Mont Blanc
Alder: 14 år op

A TEATERGRUPPEN
GADESJAKKET
Thor og
Tjalfe Menneskesøn
Alder: 9 år op

TEATERGRUPPEN
GADESJAKKET
Tommelse
Alder: 3-6 år

TEATRET DET GODE HÅB
En historie kan handle om alt
Alder: 11/2-4 år

GROTEATRET
Nattergalen
Alder: 5-10 år

A EGNSTEATRET
GRUPPE 38
Brevet fra Frida
Alder: 7 år op

A EGNSTEATRET
GRUPPE 38
Himmelsengen
Alder: 8 år op

GULDLOK DUKKETEATER
Guldlok og de 3 bjørne
Alder: 2-4 år

HANS CHRISTIAN
ANDERSEN TEATRET
Kejserens nye klæder
Alder: 7 år op

HANS CHRISTIAN
ANDERSEN TEATRET
Svinedrengen &
Prinsessen på ærten
Alder: 6 år

HOLBÆK NY TEATER
Ønskebarnet
Alder: 8-12 år

HOPTIMIST SCENEN
Kejseren af Kinas land
Alder: 4-11 år

JAKO-BOLE TEATRET
Så sig da noget
Alder: 10-15 år

A JAKOB MENDELS
TEATER
Gensyn
Alder: 14-18 år

JOMFRU ANE TEATRET
Det kan du ikke mene
Alder: 3-6 år

JYTTIE ABILDSTRØMS
TEATER
Klippeklop
Alder: 11/2-4 år

KASKADETEATRET
Den frække krage
Alder: 6-12 år

THEATER LA BALANCE
I overmorgen
Alder: 5-8 år

A TEATRET
LAMPE
Det var en lørdag aften
Alder: 15 år op

DET LILLE TURNETEATER
Nazaræren
Alder: 13 år op

DET LILLE
VERDENS TEATER
Den Lunefulde Måne
Alder: 11/2-4 år

MAGNIFIQUE
LIMFJORDSTEATRET
Sultan Guld tand
Alder: 5-10 år

A MARIEHØNEN
Brobissen
Alder: 3-8 år

MARIEHØNEN
Magtens Labyrinth
Alder: 10 år op

MARIEHØNEN
Majbritt
Alder: 13-18 år

MARIEHØNEN
Valdemar Olsen
Alder: 8-14 år

A MARIPOSA TEATRET
Pedro og Kaptajnen
Alder: 14 år op

MERIDIANO TEATRET
Jord - Manden fra
Tollund
Alder: 12 år op

MIMETEATRET
En original eller to kopier
Alder: 12 år op

MIMETEATRET
Her & Nu
Alder: 10 år op

MIMETEATRET
Køkkenelevatoren
Alder: 14 år op

DET MINDSTE TEATER
Det mindste teater
Alder: 11/2-4 år

A MISTER JONES
De 3 Bukke Bruse
Alder: 4-9 år

MISTER JONES
Skønheden og udyret
Alder: 6 år op

TEATER MORGANA
Den bedrøvede paraply-
dame
Alder: 6-11 år

TEATRET MØLLEN
Jeppe på bjerget
Alder: 12 år op

TEATRET MÅNEGØGL
Fra himlen til Havet
Alder: 11/2-4 år

MÅNESKINSTEATRET
Er der plads til en havfrue i havet?
Alder: 14 år op

A NØRREGAARD &
REICHES TEATER
Et ensomt øre
Alder: 3-6 år

NØRREGAARD & REICHES
TEATER
Jonsen & Christoffersen
Alder: 6-10 år

ODSHERRED TEATER
Den øreløse sanger
Alder: 10 år op

OYO-THÉÂTRE
L'étranger
Alder: 7 år op

OYO-THÉÂTRE
To love' or...!
Alder: 13 år op

PARAPLYTEATRET
Den 8. dag
Alder: 4-9 år

A PARAPLYTEATRET
Staffeliet
Alder: 5-9 år

A TEATERSELSKABET
PEDERSEN & PEDERSEN
To mand og en
flyvemaskine
Alder: 4-9 år

DUKKETEATRET PIN PON
Lille Tarzan
Alder: 2-5 år

A REPLIKKEN
Dilemma
Alder: 12 år op

REPLIKKEN
Ridder Stegefedt
Alder: 7-11 år

TEATRO RIO ROSE
Den Tyvagtige Skade
Alder: 5-10 år

MUSIKTEATERGRUPPEN
RIVEGILDET
Stefan og månen
Alder: 11/2-4 år

MUSIKTEATERGRUPPEN
RIVEGILDET
Stefan og månen
Alder: 3-6 år

SILKEBORG
DUKKETEATER
Fugleungen Luffe
Alder: 4-8 år

BØRNETEATRET
SKÆGPSPIRE
Lille gris
Alder: 3-5 år

SVALEGANGENS
DUKKETEATER
Aladdin
Alder: 7-12 år

A SVALEGANGENS
DUKKETEATER
Eventyret om Zar Saltan
Alder: 7-12 år

SVALEGANGENS
DUKKETEATER
Medlidenhed med børnene i Vaden By
Alder: 13-17 år

SØHOLM PARK TEATRET
Den dresserede dukke
Alder: 4-12 år

TAASTRUP TEATER
Den vantrø Thomas
Alder: 14 år op

A TEATER 83
Min karrusel
Alder: 11/2-4 år

TEATERPATRASKET
Rødhætte og ulven
Alder: 3-6 år

TEATRET
Den komiske tragedie
Alder: 15 år op

A TEATRET
Sit
Alder: 15 år op

THORKILD DEMUTHS
TEATER
Hvor er min stråhat
Alder: 2-4 år

MUSIKTEATRET
UNDERGRUNDEN
Askepot
Alder: 4-10 år

MUSIKTEATRET
UNDERGRUNDEN
Boris Barnemorder
Alder: 6-10 år

UPPERCUT DANSETEATER
Strejfer
Alder: 10-14 år

VANDREFALKEN
Hans og Trine
Alder: 12 år op

VENDSYSSEL EGNSTEATER
Skærmtrølden
Alder: 3-8 år

VESTENVINDEN
Et hundeliv
Alder: 10 år op

A TEATRET VESTER 60
En dag i sengen
Alder: 11/2-4 år

A TEATRET VESTER 60
Skattejagt
Alder: 4-9 år

A TEATER VESTVOLDEN
Det levende billede
Alder: 10 år op

TEATER VESTVOLDEN
Og der blev lys
Alder: 4-8 år

ÆVENTYROPERAEN
Thors Hammer
Alder: 6-12 år

ÅBEN DANS
PRODUCTIONS
Bryd ned, byg op
Alder: 14 år op

BLEKINGE KRONBERG
REGIONTEATERN
Ruben Pottas eländiga
salonger
Alder: 16 år og op

A Forestillingen er
anmeldt i dette
eller tidligere
numre af Børne-
teateravisen

noget i retning af en tegneserie. Hvor vores pointe er at vise nutidens børn, at vold ikke betaler sig.

Han indrømmer også, at forestillingen ikke har en bærende tenor. »Det vil sige, det er mig, som er tenor«, siger Kaja med et stort grin. Hun og Niels skal nemlig ene to lægge stemmer til hele forestillingen, der i originaludgaven har 23 roller plus voksen- og børnekor. Mens de medvirker på scenen er en halv snes overvældende flot kostumerede og dejlige dukker.

De har i dagens anledning taget plads på bordet i kantine på Det Ny Teater i København. Her tjenes der for tiden penge som sange-re i »Den Glade Enke« – bl.a. for at Kaja og Niels kan gennemføre projekter som »Boris.«

»Som opera er »Boris« så herlig enkel – og derfor velegnet for børn, fordi det er en god historie og fordi der ingen alenlange arier er i den opera«, går Niels videre. Ivrig efter at få det hele med, før klokken ringer til forestilling.

Undgik ordet

Det ville også være svært at holde liv i store arier med en dukke, der trods alt ikke er så udtryksfuld som et menneske, mener han, og det er nok rigtigt. Men udtryksfulde langt ud over, hvad der er almindeligt, det er de russiske teaterdukker nu alligevel.

Store øjne kigger blidt eller sørgmodigt på én fra unge eller hærgede ansigter. Hvis det da ikke er et par skråtillede, ondskabssfulde sprækker, som lyser under en munkefrom hårkrans.

Teknikken er et helt kapitel for

ukendt fænomen, prøvede Undergrunden så vidt muligt at undgå overhovedet at bruge ordet »opera« om deres musikteater. Vel vidende, at det kunne få de voksne købere til at vende det hvide ud af øjnene.

»Sådan er det heldigvis ikke mere. Men«, bemærker Kaja, »det er dog stadigvæk sådan, at de voksne ikke tør sige til børnene, at det er opera, de skal se.«

Mange af børnene ved alligevel heller ikke, hvad det er, ja, har måske aldrig hørt ordet før. At lade dem opleve det er netop en af de tiltrækkende sider ved at arbejde med opera for børn, synes man hos Undergrunden.

Et følsomt emne

Musikteatret Undergrunden og offentlig støtte er et temmelig følsomt emne, når det drejer sig om arbejdet med børneopera. I årenes løb har det ofte været hårdt og undertiden tvivlsomt, om det overhovedet var muligt at fortsætte aktiviteterne. Vilkår, som Kaja og Niels erkender, at de deler med mange andre fra

prikker en enkelt produktion ud i det fremsendte repertoire, som man så giver en forholdsvis stor støtte, mens man lader resten ligge. I stedet for – som det plejer at være – at bede os selv omprioritere i forhold til det tilskud, man vil give os, og så tage stilling på ny«, siger Niels.

Ud over problemet med at gennemføre det planlagte repertoire i sin helhed, mener han, at hvis ikke Undergrunden havde opnået anden støtte eller selv kunne skaffe resten af pengene til »Den unge park«, så ville alt gå tilbage i den offentlige kasse.

Ikke en krone

Nu er det heldigvis sådan, at Statens Musikråd også har bevilliget halv million kroner, så både Nørholm og to urpremierer er sikret.

»Men«, slår Niels fast, »det drejer sig altså udelukkende om vores voksenforestilling-

ordning, der kræver lokal støtte for at kunne komme til udbetaling. Hvilket næppe er opnåeligt for Undergrunden, som udelukkende er et turnerende teater uden speciel, lokal forankring.

Sådan har det – som nogen vil kunne huske – ikke altid været.

At sige fra

I starten af 90'erne rykkede familien Pihl fra København og til Bandens gamle lokaler i

Odense, lokket til af lokale politikeres ønsker og løfter om støtte til et moderne musikteater.

Desværre udviklede tingene sig nærmest i modsat retning, og derfor valgte de at bringe samarbejdet med Odense til ophør og vende tilbage til Sjælland. For, som Niels udtrykker det: »Man skal ikke lide på det offentlige som sponsor!«

Niels fortæller åbenhjertigt, at det for ham selv og

Kaja drejede sig om to ting. Dels om at sige fra over for politikerne, når man ikke kunne få bevillinger, der rakte til kvalitets-teater. Dels var det vigtigt at stoppe på et tidspunkt, hvor det endnu var økonomisk muligt at klare sig igennem ved egen hjælp – i hvert fald for et stykke tid. Hvilket siden har vist sig at være en rigtig vurdering. Forudsat – ganske vist – at Undergrunden er parat til at stille op til børneopera 250 gange i sæsonen. Også i perioder, hvor enten Niels eller Kaja – eller som i denne sæson de begge – er involveret i voksenforestillinger. Egne eller andres.

Oprindeligt startede arbejdet med børneopera nu hverken på Fyn eller Sjælland, men derimod i Århus. Kaja og Niels Pihl er begge uddannet på Det Jyske Musikkonservatorium og har i lange perioder været tilknyttet Den Jyske Opera.

Niels ikke blot som sanger, men også som operainstruktør.

Sideløbende med det etable-

rede de så i efteråret 1977 et alternativt operakompagni, Den Jyske Undergrund, årtier før den slags blev moderne.

Tænkt som øvelse

Her så deres første opera for børn, »Hans og Grethe« af Humperdinck allerede to år efter dagens lys.

Ligesom de fleste af de børneteaterfo-

restillinger, der er kommet

sig rigtig godt for. De fleste er i forvejen sporet ind på et målrettet karriereforløb, hvor det bare drejer sig om at komme videre. Ligesom for de unge skuespillere. Samtidig vil vi have sange-re, som vokalt er i top«, understreger han.

Her er ikke noget med, at hvis de ikke duer andre steder, så kan de altid synge for børn. Sådan er det ikke. Til gengæld må Kaja og Niels så bruge tilsvarende megen tid på at høre på folk. I et enkelt tilfælde lyttede de til mere end 80 sopraner, før de fandt, hvad de søgte. Men så blev forestillingen også en stor succes.

Alligevel skal der vel mere end gode sangere til at holde børns opmærksomhed fangen? Hvad er det specielle ved opera i forhold til andre kunstarter, og hvor er de eventuelle faldgrupper, når man skaber musikdramatik for børn?

Niels er den, der bearbejder værkerne, og for ham er der ingen tvivl. Totaloplevelsen er muligheden og målet for arbejdet med musikdramatik, fordi man appellerer til alle sanserne på én gang. I »Boris« er der f.eks. brugt børnekorstemmer og børneøjne som nogle af virkemidlerne.

Svært at sortere

»Det visuelle sprog skal være udtryksfuldt, for øjnene skal hjælpe tilskuerne på vej til at fange musikken, der lyder anderledes, end de fleste er vant til. På den anden side skal vi også være opmærksomme på, at det visuelle ikke må tage overhånd, fordi musikken er så stærkt et udtryksmiddel, at det tilsammen kan blive for meget.«

Med hensyn til teksten, så er det efter Niels' og Kajas mening vigtigt, at den er enkel og mundret og med et ordvalg, børn umiddelbart kan forstå. Musikken beskærer og omarrangerer Niels dramaturgisk, så den hænger sammen og fortæller det, den skal, selvom meget må udelades, og man ikke har et fuldt orkester til sin rådighed.

»Og så er der lige det med »Forestillingens offerbøn«. Kaja smiler fornøjet og fortæller, at de synes, at der altid skal være lidt poesi i en børneopera – sådan helt principielt. Så det er også tilfældet i »Boris Godunov«, selvom det ikke ligefrem er nogen romantisk historie.

Hvad det næste bliver, når der nu ikke er råd til de planlagte, nyskrevne værker for børn ligger endnu ikke fast.

»Men«, siger Kaja, mens hun i hast stuver de fine dukker tilbage i deres kasse, »det er aldrig svært at få idéer til børneopera, kun at sortere dem!«

børne- og ungdomsteaterområdet.

Derfor fornemmer man også tydeligt, at det måske mere er begrundelserne for at afslå at støtte økonomisk, der indimellem har bragt sindene i kog. Fremfor den konkrete mangel på kontanter.

I øjeblikket undrer de sig således meget over, at et Teaterråd, der vil støtte ny dansk dramatik, giver en halv million kroner til Undergrundens opsætning af Ib Nørholms 27 år gamle opera »Den unge park« med tekst af Inger Christensen – mens man afslår at støtte produktionen af ny børneopera, skrevet direkte til Undergrunden.

»Vi har heller ikke tidligere oplevet, at Teaterrådet på eget initiativ går ind og

ger. Vi må ikke bruge en krone af pengene til opera for børn.«

Hvilket han tolker som at man på den ene side vurderer, at Undergrunden har kvaliteter, der gør det rimeligt at give teatret et ret stort tilskud. Mens man på den anden side disponerer, så teatret kunne have risikeret at blive afskåret fra i det hele taget at opnå produktionsstøtte til noget som helst i den kommende sæson.

»Så er det jo lidt sjovt,« synes Kaja, »at vi har en omsætning, så vi med hjælp fra det, vi ellers tjener, kan producere en Boris alligevel.«

For selvom der i 1997 er afsat penge direkte på finansloven til støtte af dansk opera, er der heller ikke dér noget at hente for Undergrunden. Den såkaldte »operapakke« er nemlig etableret som en fifty-fifty

Arrangørkonferencen i forbindelse med festival 97 i Svendborg foregår fredag den 18. april og har som tema »Musikken i teatret«. Oplysninger om indhold, program og tilmelding i festivalindstikket i denne avis.

sig, som Kaja og Niels også har måttet lære at beherske. Dukkerne er hverken traditionelle hånddukker eller marionetter, men ret avancerede stangdukker i østeuropæisk tradition. Det betyder, at de kan bevæges i mange led og har et stort udtryksregister, men det stiller store krav til dukkeførerne – ikke mindst når de samtidig skal synge.

I starten, da opera ikke var så populær en genre i befolkningen som nu, og børneopera nærmest var et

Et forsøg på at

Skoleelever uden danseerfaring har været med til at skabe Uppercut Danseteaters nye børne- og ungdomsforestilling, der kan opleves ved festivalen i Svendborg

Vende bøtten

Af Carsten Jensen

Uppercut Danseteater har gennem de sidste 15 år turneret med både voksen- og børneforestillinger og har herigen- nem gæstet mange af landets skoler og gymnasier, hvor de efter forestillingerne har afholdt workshops med det unge publikum.

I løbet af de seneste par sæsoner har omkring 21.000 børn og unge set forestillingen »Trigger«, der fokuserede på en for- rået og voldelig verden, hvor begreberne løber sam- men, og børn har svært ved

at skelne fiktion fra virkelig- hed.

Og Uppercut Danseteater, der ledes af de to dansere og koreografer *Cher Geurtze* og *Sheila de Val*, har besluttet at koncentrere sæson 1997-98 omkring det opsøgende arbejde inden for børneteaterområdet.

Trods denne beslutning må danseteatret, der i inde- værende sæson er tilknyttet Dansescenen som huskom- pagni, konstatere at Teater- rådet hverken har tildelt dem støtte over børnedan- seteaterpuljen eller danse- projektpuljen.

Hemmelige liv

Men her og nu gælder det om at få den nye børne- og ungdomsforestilling færdig til festivalen i Svendborg.

»Strejfer« er resultatet af

et pilotprojekt, hvor børn og unge via workshops med danseteatret har leveret brændstof og inspiration til forestillingen. Uppercut Danseteater har mange års erfaring med disse work- shops, som dog normalt har været afholdt i forlængelse af en færdig forestilling.

Med »Strejfer«-projektet har man så at sige vendt bøtten og ladet de unge komme til orde. Det sker netop fordi danseteatret gennem årene har oplevet, at de unge har så meget at byde på selv.

Helt konkret har fem hold elever i alderen 10-15 og fra fem forskellige skoler i Kø- benhavnsområdet medvir- ket i hver to workshops i efteråret 96.

Udgangspunktet har væ- ret børn og unges hemmeli-

Skoleelever i workshops har inspireret til Uppercuts nye danseteaterforestilling

FOTO: PER MORTEN ABRAHAMSEN

BTS OG KURSER

BørneTeaterSammenslutningens formålsparagraf slår fast, at ét af formålene med med BTS's virke er at sikre børn mulighed for oplevelse af børneteater på et højt professionelt niveau. Derfor er én af de allervigtigste opgaver for BTS at arbejde for højnelse af kvaliteten af dansk børneteater. Denne opgave prøver vi at løse ved at afholde et stort antal kurser, seminarer og anden form for videreuddannelsesaktivitet.

Vi har netop afholdt vores årlige januarseminar. På børneteaterfestivalen vil der være tre seminar tilbud, som annonceres senere gennem Teatercentrums festival- post. Muligvis vil der senere på året komme flere seminar tilbud. Netop nu har BTS derudover bevilget støtte til 10 kurser med forskellige teatre som initiativtagere:

- **Stemmearbejde** – opvarmning, stemmearbejde og tekstarbejde med karaktere fra et af Shakespeares værker/*Inge Dinesen (Den Blå Hest)*.
- **Dramaturgiens univers** – andre dramaturgiske indfaldsvinkler end den klas- sisk-lineære og praktisk arbejde med kvalitetsbegrebet ved gennemgang af udvalgte manus/*Jane Rasch og Janek Szatkowski (Comedievognen)*.
- **Forestillingsanalyse** – praktiske og teoretiske redskaber til at foretage analy- ser/bedømmelser af forestillinger/*Biba Schwoon (DRT)*.
- **Tango** – hvad er tangoens fundament og væsen, og hvordan er det muligt at transformere dette til en forestilling/*Gunner Svendsen (Gruppe 38)*.
- **Dukkeføring** – En person fra Kalmar Byteatren (*Lampe*).
- **Commedia del Arte** – *Gino Samil* - (*Nørregaard & Reiches Teater*).
- **Stemmekursus** – *Nadine George* - (*Skægspire*).
- **Personinstruktion** – hvad sker der i det mest tætte forhold mellem instruk- tøren og skuespilleren, når de skal finde det levende øjeblik, der er uafhængig af ydre dispositioner. Deltagere skal tilmelde sig som par: En instruktør og en skue- spiller (*La Balance*).
- **Skuespillerens fysiske væren på scenen** – gennem fysisk træning arbejdes med skuespillerens væren på scenen som et værktøj på lige fod med stemme- og replikbehandling/*Mark Bonnevie (Zeppelin)*.
- **Dukkespil** – grundbegreber og grundteknikker indenfor arbejdet med dukker i en musikteater-produktion/*Lasse Sunnesjö (Æventyroperaen)*.

PÅ NOGLE AF KURSERNE ER DER ENDNU LEDIGE PLADSER. NÆRMERE OPLYSNINGER OM KURSERNE - INCL. TID OG STED FÅS Gennem BTS-KONTORET TLF. NR. 38 33 60 40 ELLER VED DIREKTE HENVENDELSE TIL DE NÆVNTE TEATRE.

ge liv, fantasier og drømme, præsenteret af de unge på deres egne præmisser.

Første workshop har været introduktion og udvikling af ideen, mens man arbejdede med impro- viserede bevægelsesmøn- stre i den anden. Bevægel- sesmønstrene samt de teg- ninger og digte, eleverne har leveret under disse workshops, er så blevet bearbejdet af dansekom- pagniets to koreografer til den færdige forestilling, »Strej- fer«.

Forestillingen for alders- gruppen 10-14 år har premi- ere 17. marts. Og de mange børn, der har deltaget i workshoppen, overværede Uppercuts afsluttende prø- veforløb.

Videreudvikling af konceptet

I forbindelse med »Strej- fer«-projektet har Uppercut Danseteater i øvrigt også indledt et samarbejde med Danmarks Lærerhøjskole. Således har Lise Askov

Madsen, dramalærer og cand.pæd.-studerende, fulgt projektet.

Hun deler Uppercuts egen begejstring over at have fundet en arbejds metode, der stimulerer børnene og giver dem mulighed for at udvikle sig kreativt og kunstnerisk. Og skriver bl.a. i en artikel om projek- tet: »Det er dejligt at se, hvordan både drenge og piger bliver nysgerrige og får lyst til at improvisere og efterligne. Drengene er imponeret af de præcise bevægelser, koreograferne præsenterer og prøver at få styr på dem«. Og videre: »Selv de mest generte ele- vers små kejtede armbe- vægelser fik betydning i en opgave. Jeg tror det har betydning, at det er et nyt felt for de fleste børn. Der er intet perfektioneret bille- de på nethinden, alle ved lige lidt eller lige meget.«

Uppercut Danseteater ønsker nu i den kommende sæson at videreudvikle »Strejfer«-konceptet, så

endnu flere børn og deres lærere kan deltage i pro- jektforløbene.

Det overordnede mål er selvfølgelig at bringe den moderne dans ind i skoler- ne, men dansekompaniet arbejder også med tanker- ne om at lade eleverne medvirke i den færdige forestilling, der er resultatet af projektforløbene.

Og her er man måske ved at betrede farlige veje. Dels har det professionelle børneteater en klar hold- ning imod at bruge børn i forestillingerne, dels kan refusionsberettigelsen brin- ges i fare ved medvirkning af det, der trods alt må kal- des rendyrkede amatører.

»Strejfer« opføres tre gange i forbindelse med et påskear- rangement på Dansescenen 24.-26. marts, hvor der også afholdes workshops. Og så kan forestillingen altså bl.a. opleves ved festival 97 i Svendborg. Yderligere oplys- ninger: Uppercut Dansetea- ter tlf. 35 82 11 71

Et væksthuis for dramatikere

Børneteatersammenslutningen står i spidsen for et spændende tre-årigt projekt, der skal fremelske ny dramatik og ditto dramatikere for børn

Af Carsten Jensen

Alle taler om behovet for ny dramatik til det professionelle børneteater, men nu gør Børneteatersammenslutningen også noget ved det.

Med gavmild økonomisk støtte fra Teaterrådet og Kulturens Børn løber et nyt og spændende projekt af stabelen i denne måned, som over de næste tre år gerne skulle producere en lille flok veluddannede og engagerede skrivekarle og -piger til børneteatrene.

Projektet, der indtil videre har mere end 1,1 million kroner at gøre godt med, bygger – udover det åbenlyse behov for nye spændende dramatikere til børneteaterområdet – på nogle ideer fra et væksthuis-seminar, hvor man bl.a. udvekslede erfaringer fra tilsvarende udviklingsprojekter i Danmarks Radio.

Det er folk fra Børneteatersammenslutningen (BTS), der udgør styregruppen, mens *Janek Szatkowski* fra Dramaturgi på Århus Universitet er projektkoordinator. Derudover satser man på at opsøge ekspertise – og eventuelle samarbejdspartnere – i relevante institutioner og organisationer som fx. Dramatikerforbundet, Forfatterforeningen, Biblioteksskolen, Danmarks Lærerhøjskole, Dramatikeruddannelsen med flere.

Processen vigtigere end produktet

Naturligt nok indgår Odsherred Teatercenter aktivt i dette væksthuisprojekt ved bl.a. at lægge hus til de seminarer og kurser, der indgår i projektføreløbet.

Men penge skal der selvfølgelig til. Den ene økonomiske sparringspartner er som nævnt Teaterrådet, der har givet et tre-årigt støtte-tilsagn, som hvert år kaster 300.000 kroner af sig.

Den anden er Kulturens Børn, der yder støtte til et tre-faset pilotprojekt, hvori det dramatiske væksthuis indgår.

De giver en kvart million

til henholdsvis dans, video og børnedramatik det første år og mulighed for yderligere støtte de efterfølgende år, hvis projekterne kan bære.

Der vil ske en vis erfaringsudveksling de tre projekter imellem, men »operation væksthuis« er et selvstændigt projekt.

BTS-formand *Carsten Wittrock* understreger, at det vigtigste er den skrivede proces og ikke produktet, men han håber naturligvis nok, at dette ikke nødvendigvis udgør en modsætning.

De planter, der kommer ud af væksthuset – det vrimer med »grønne« udtryk i projektbeskrivelsen – skulle helst være så robuste, at de med hjælp fra »mistbænke« og »gartnerens« kærlige hånd kan klare sig på »friland«...

Projektet har ni faser

Men inden det hele drukner i grøntsagssuppen, må projektets enkelte faser helles opridses. Projektet består af *ni faser*, der gentages år efter år, således at den enkelte deltagers projektføreløb i princippet er et år – dog med mulighed for at forlænge.

Den første, *søgefasen*, er allerede igang. Den involverer artikler som denne, annoncer, omtaler, plakatslag og henvendelser til organisationer og enkeltindivider, ligesom børneteatrene selv skal afsøge territoriet for mulige emner.

Målet er selvfølgelig at få et så stort vækstpotentiale som muligt. Ansøgningsfristen er 1. maj, hvor interesserede skal indsende en færdig tekst, som ikke behøver at være et dramatisk værk.

I løbet af maj og juni gennemgår dramaturgiatet – som består af *Janek Szatkowski*, *Kirsten Thonsgård* og *Madeleine Røn Juul* – teksterne og udvælger cirka 10 personer til næste fase, der er den *endelige udvælgelse*.

Fra 8.-10. august afholdes et weekend-seminar på Odsherred Teatercenter, hvor også mulige vejledere er med. Her præsenteres deltagerne for børneteateret, deltager i diskussioner og får små skriveopgaver. Her-

Børneteatersammenslutningen satser på, at kærlig pleje i væksthuset vil give flotte planter...

efter udvælges max. fem personer til »væksthuset« og tildeles en fast vejleder.

Mødet med vejlederen er tredje fase, og nu starter også aflønningen, idet hver deltager får to gange 10.000 kroner for to kursusforløb. Det første er fjerde fase: **Deltagelse i Horsens-festivalen og efterfølgende internatkursus på Odsherred Teatercenter**, hvor temaet er grundlæggende dramaturgi og gennemgang af de forestillinger fra festivalen, som alle har set sammen.

Herefter følger en *skrive-fase* fra oktober til januar med løbende kontakt til vejlederen, fulgt op af sjette fase, der er det andet kursusforløb: **Forelæggelse på Odsherred Teatercenter**, hvor der tilknyttes fire-fem skuespillere og en instruktør, holdes oplæg m.v.

Fra januar til marts følger endnu en *skrive-fase*, som bruges til så vidt muligt at færdiggøre produktet, der skal præsenteres på den tilstundende børneteaterfestival.

Den 8. fase er *afleveringen* medio marts, hvorefter et teater, dvs. en gruppe skuespillere og en instruktør forbereder en *reading* – dvs. en dramatiseret højt-læsning af teksten.

Det et-årige forløb afsluttes så med *readings* ved børne- og ungdomsteaterfestivalen i Roskilde 20.-21. april 1998.

Succeskriteriet og gråzonen

Projektets styregruppe håber selvfølgelig herefter på, at teatrene står i kø for at producere den nyslåede dramatikers forestilling. Og her forestiller man sig en gulerod i form af en projekt-betalt dramaturg til teatret og projektdeltageren.

Det er også muligt, at der skal iværksættes et større eller mindre ekstra-støtte-

forløb for en eller flere af første års deltagere, hvis udsigten til succes er rimelig.

Og ellers er 2-års karrusellen på det tidspunkt allerede startet forfra med annoncerings- og søgefasen i marts 98.

Hele omdrejningspunktet

i det spændende udviklingsprojekt er selvfølgelig et tilstrækkeligt antal spændende og lovende dramatikere in spe.

Der er tale om en gråzone uden garanti for succes, men styregruppen håber at få og tage kontakt med bl.a. børne- som voksenforfatte-

re; skuespillere med skrivekløe og ambitioner, voksende dramatikere med mod på nye udfordringer; folk med tæft for sprog og historiefortælling – kort sagt alle de, der kunne tænkes at rumme en god børneteaterdramatiker i sig.

► SÆLG DIN
TIL OS!

Har du mod på at skrive historier, til at skrive dramatik, til at lære – så er her alletiders mulighed!

STØTTE AF TEATERRÅDET
OG KULTURENS BØRN

Nærmere oplysninger kan indhentes hos:
Carsten Wittrock
Sct. Anna Gade 77
3000 Helsingør
Tlf. 49 21 07 40 eller 49 21 05 70

BØRNETEATERSAMMENSLUTNINGEN

SJÆL

- bare for en tid

Vi opretter et »væksthuis« for nye dramatikere, der vil skrive dramatik for børn.

Der er tale om et lønnet skrivkursus, og deltagerne bliver udvalgt på en færdigskrevet tekst – børnebog, novelle, roman, lyrik eller dramatik

Ved Carsten Jensen

Bøger

En god hukommelse

Kort før årsskiftet udsendte Dansk ITI og Teaterunionen årbogen for sæson 1995-96 om »Teater i Danmark«. Som redaktionskomiteen skriver, så er årbogen en »teaterhukommelse« og målet er selvfølgelig at nå frem til den »fuldstændige rapport« om den enkelte teatersæson i Danmark.

Men netop her har redaktionen stadig problemer, i hvert fald hvis forordets bemærkning om, at »stort set alle teatre har besvaret« de tilsendte spørgeskemaer, skal tages for pålydende.

Årbogen lister nemlig 124 teatre (plus radio- og tv-teatret), men mangler fx. mere end 40 af de teatre, der er nævnt i de to seneste udgaver af Den Røde Brochure. En fjerdedel af disse er enten ikke refusionsberettigede (hvilket i øvrigt ikke synes at være et adgangskriterium for årbogen) eller har mest dramaundervisning på programmet, men blandt de manglende finder man bl.a. Batida, DRT, Gro-teatret, Det Lille Turneteater, Mariposa, Replikken m.fl., der dog hver især har en væsentlig sæsonproduktion.

Det må betyde, at der en-

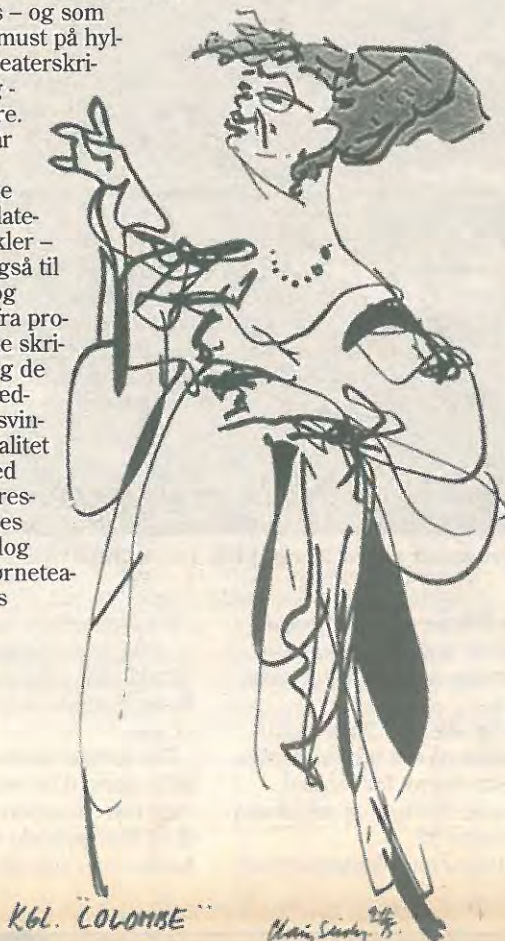
ten er sendt for få spørgeskemaer ud eller også er der trods alt for mange teatre, der er dumme nok til ikke at besvare dem.

Fraset sådanne statistikforvridende mangler er der ingen tvivl om, at årbogen er en glimrende systematiseret husker og en uundværlig opslagsbog, hvor alle de nødvendige oplysninger er garanteret af gode forestillingsfotos – og som sådan et must på hyl- den hos teaterskribenter og historikere.

Også i år indledes med nogle sæson-relaterede artikler – oversat også til engelsk og fransk – fra professionelle skribenter. Og de er som sædvanlig af svingende kvalitet og dermed også interessante. Nævnes skal det dog her, at Børneteateravisens

faste anmelder, Kirsten Dahl, har begået artiklen om børneteater-sæsonen. »Teater i Danmark 1995-96«. 192 sider, kr. 200. Eget forlag (Dansk ITI & Teaterunion) Tlf. 31 22 75 00.

Tegneren Claus Seidel har som de foregående år lagt streger til teaterårbogens forside. I år er det Ghita Nørby i »Colombe«

TEATERSAL OG PRØVESAL TIL LEJE

Latinerkvarteret på Nørrebro, tæt på busser og S-tog

TEATERSAL: 16 x 8,45 - højde 5,65 meter
PRØVESAL: 13 x 6,5 - højde 2,9 meter

COMEDIEVOGNEBROSCE

Griffenfeldsgade 7A • 2200 København N.
Tlf. 35 36 61 22 • Fax 35 36 65 22

Kreativ snak

Mads Haugsted har gennem efterhånden mange år og med stor succes huseret over hele landet med sine dramapædagogiske evner og været igangsatte og underviser på skoler, institutioner, højere læreanstalter m.v.

I bagagen har han bl.a. en cand.mag.-uddannelse i dansk og en fortid i teatergruppen Turnus, og han har ikke forsømt mange lejligheder til i tale og skrift (bl.a. her i bladet) at plædere for teatermediet som et vigtigt værktøj i undervisningen.

Nu er han aktuel med bogen »Sprog på spil« – med den knudrede undertitel »handlende mundtlighed og drama«. Her viser han instruktivt og teoretisk, hvordan man kan tilføre det talte sprog en tiltrængt musisk dimension; at man ikke behøver at sidde ned og svare, når man bliver spurgt, men at læreren som katalysator kan iscenesætte en mere kreativ mundtlighed.

Således kan dramatiske grundelementer som rum, figur og forløb være rammer for spil og improvisationer til træning og udforskning af sproget.

Lyder det indviklet? Så drop snakken og hand! »Sprog på spil«. Af Mads Th. Haugsted. 118 sider, kr. 100 plus moms. Dansk lærerforeningens Forlag.

På sporet af noget nyt

Med udgangspunkt i Josefine Ottensens »Eventyret om Fjeren og Rosen« og en pose penge fra Kulturfonden har Dansk Amatør Teater Samvirke gennemført et stort forsøgsprojekt om teaterarbejdets betydning i folkeskolens hverdag.

Nu kan man få sceneinstruktøren og teaterlæreren Niels Damkjær evaluering af projektet i hæfteform og komme på sporet af en ny form for skolekomedie med fokus på det kunstneriske arbejde. Det kan måske forhindre – som det blev formuleret i DATS-ansøgningen – at den årlige skolekomedie bliver et tilbagevendende mareridt...

»Teaterkunst i skolen 1995-96«. Af Niels Damkjær. 34 sider, kr. 50. DRAMA.

Nye stykker

Mens Flemming Nordenhof har dramatiseret H.C. Andersens velkendte eventyr »Fyrtojet« til brug for 6-10 årige og norske Tor Åge Bringsværd med historien om »Mowgli« har dramatiseret Kipling for større børn og unge, har Pia Høst Berner og Jesper Hansen taget den noget mere realistiske AIDS-problematik under behandling i »Alene I Dødens Skygge« for 14-årige og op.

Og så har Poul Larsen på eget forlag udgivet sin egen »Celle nr. 13«, der er et kriminalspil til brug for 5. klasse og op.

»Fyrtojet«, 23 s/48 kr.;

»Mowgli«, 80 s/138 kr.;
»Alene I Dødens Skygge«, 29 s/65 kr. Begge DRAMA.
»Celle nr. 13«, 72 s/98 kr. (i rollesæt det halve). Forlaget Følfo.

Finurlige fraklip

Hvis man er til Erik Clausen og Niels Hausgaards kontrasterende kommentar-tv, »Der kan man se«, er man muligvis også modtagelig fra andre værker fra Arne Forchhammers pen. For udover ovennævnte »fraklipstekster« har Forchhammer også begået mange revytekster og -sange, og en del af disse er nu samlet i hæfteform.

»Revytekster - sketches, sange, monologer«. 62 sider, kr. 138. DRAMA.

Svensk scenekunst

For 15. år i træk er det lykkedes redaktør Claes Englund og entré-forlaget at finde penge (det holder hårdt) til »Teaterårsboken«, der over 224 sider og en masse fotos dokumenterer sæson 95-96. En hel del oversatte danske børneteaterdramatikere er med i listerne, ligesom der minsandten i Stockholm findes »Den Danske Konungen Produktioner«, som i omtalte sæson spillede »Ortopedisk Julie«...

I den glimrende oversigtsbog findes også en klagesang fra Kent Hægglund over børneteaternes umulige vilkår, »Hur länge orkar barnteatern stå emot?«

»Teaterårsboken 96«. 224 sider (indgår i abonnementet på entré - 600 SKR). entré/Riksteatern.

Den der trækker i trådene

Det er ikke så ofte, man hører om indisk dukketeater herhjemme, men nu kan man læse en næsten 200 sider lang bog om fænomenet, skrevet af Niels Roed Sørensen, der har hentet såvel dukker som forestillingsbeskrivelser hjem fra sine rejser i det store land. Disse kan nu ses på Etnografisk Samling på Moesgård Museum ved Århus.

Bogens titel, »Sutradhar«, betyder »trådføreren« og er altså navnet på den vigtige person, der fører og animerer dukkerne. Undertitlen er »det tredimensionelle dukketeater i Indien«, og forfatteren fortæller levende og udførligt om mødet med de næsten magiske dukker.

Det sker bl.a. i form af rejsebeskrivelser og beskrivelser af forestillinger, ligesom han lader indfødte dukkeeksperter skrive om forskellige dukketyper – på engelsk.

Det er en spændende og gennemillustreret bog – der også indeholder et væld af tekniske detaljer som nok skulle kunne inspirere hjemlige dukketeaterinteresserede og aktive udøvere af det svære fag.

»Sutradhar - det tredimensionelle dukketeater i Indien«. Af Niels Roed Sørensen. 192 sider, kr. 128. Forlaget DRAMA.

Tidsskrifter

Det glimrende svenske tidsskrift *entré* kører p.t. i sine numre en spændende serie om »teatern i en ny tid«, hvor unge og nye teaterskabere konfronteres med mediets muligheder i det postindustrielle samfund, men også i de øvrige tidsskrifter, der er kommet redaktionen i hænde, kan man finde gode artikler:

entré nr. 7/96: Instruktørerne Mathias Lafolie og Linus Tunström i en diskussion om teatret som kunstform og de nye generationer, mens kultursociologen Mats Trondman snakker den kommunikative kollaps. **Nr. 8/96:** Japanneren Yamazaki ser teatret som et forsvar i den elektroniske ensomhed; Sveriges tre regionsballetter har problemer. **Nr. 1/97:** Interview med Staffan Valdemar Holm, kunstnerisk leder af Malmö Dramatiska Teater; den indiske instruktør Prasanna bruger teater som våben i sit hjemland.

Teaterbladet nr. 197: Fortsat debat om dørsplilleri som kunst eller plat. **Nr. 198:** Gode råd om audition; dørsplilleriet fortsat samt et portræt af TEF's nye formand.

Teater ET nr. 81-82: Stort tema om scenografi i det moderne teater; interview med teatermanden Robert Lepage; tilbageblik på Dancin' City.

Spillerom nr. 1/97: Et møde med Grusomhetens Teater, baseret på Artauds teorier.

Rampelyset nr. 230: Portræt af amatørteaterlivet på Bornholm og et besøg hos børne-egnsspillet i Brønderslev. **nr. 231:** Interview med kulturminister Ebbe Lundgaard om amatørteatret og dets placering i regionale rammer; rapport fra et teatermiljø i en af Limas slumkvarterer; en dag på dramalederdannelsen på Herning Højskole.

danstidningen 6/96: Om syndefuld dans og forbudte trin; portræt af danseren Madeleine Omme. **Nr. 1/97:** Jazzdans er på mode igen; meditativt teater.

Teatertidningen nr. 1/97: Om interaktivt teater uden publikum; om Institutet for Scenekonst og dynamikkens dramaturgi; oversigt over den statslige støtte til de frie teatergrupper.

drama nr. 3/96: Reportage fra årets Ibsen-festival; dramaarbejdets fagpolitiske historie i Norge.

Elsa nr. 1/97: Foruden forårets »pjäsguide« også en reportage om 4:e Teatern og et jubilæumsportræt af dukketeatergruppen Tittut – samt omtale af seks andre dukketeatre.

Den Røde Brochure

Så er Teatercentrums omfangsrige katalog over teatertilbud til børn og unge i sæson 97-98 ved at være på trapperne.

Traditionen tro er omslaget atter rødt – i år kreeret af Jonas Nørregaard, hvis far i øvrigt er den ene halvdel af teatret Nørregaard & Reiche – og Den Røde Brochure udsendes som vanligt forud for årets store festival.

Udover de mange tilbud fra katalogets knapt 100 børne- og ungdomsteatre er der en del praktiske sider: Vejledning for køb af refusionsberettigede forestillinger, praktiske råd omkring afvikling, teaterproduktions-støttesystemet, information om områdets organisationer, adresselister m.m.

Problemerne omkring den nye refusionsordning og Kulturministeriets sene udsættelse af det nye showcase-system betyder, at der fortsat optræder ikke-refusionsberettigede teatre og forestillinger i brochuren, men der er tydelig angivelse af, om de enkelte produktioner er refusionsberettiget eller ej.

Og så skal læserne og brugerne af Den Røde Brochure ligeledes i kvalitetsudvælgelsens hellige navn huske på, at udgiverne fra Teatercentrum ikke har noget ansvar for de enkelte forestillingers kvalitet, politiske holdning eller pædagogiske udformning. Det er teatrenes helt eget pr-materiale, der fylder siderne.

Der vil komme flere nye forestillinger til i løbet af sæsonen, og mange af dem vil blive annonceret i Børneteateravisen, der også bringer ændringer af forestillinger i forhold til oplysningerne i Den Røde Brochure.

Den Røde Brochure tilsendes automatisk alle Børneteateravisens abonnenter, men ekstra eksemplarer kan fås ved henvendelse til Teatercentrum. Prisen er ti kroner plus forsendelse.

Den Grønne Brochure

Landsorganisationen Danmarks Teaterforeninger har atter sendt sit turneteater-katalog på gaden. »Turneteater 1997-98« er som vanligt med grønt omslag og indeholder lige så vanligt flest tilbud for et voksent publikum.

Det er heller ikke mærkværdigt, al den stund Den Røde Brochure fra Teatercentrum tager sig af hele spektret af teaterudbud for børn og unge og derved supplerer den grønne tryksag, som primært bruges af landsorganisationens omkring 75 lokale teaterforeninger.

Da teaterforeningerne årligt arrangerer omkring 1000 forestillinger for børn og et lignende antal for voksne, er der selvsagt tale om en betydningsfuld arrangørgruppe med et samlet publikum på over en halv million.

De kan i den grønne brochure vælge tilbud fra 62 forskellige teatre. Brochuren, hvis omslag Hanne Hansen atter i år står for, har udover forestillingsbeskrivelser og priser m.m. også om KODA-afgifter og abonnementsordninger, ligesom der er en liste over teaterhæfter til visse af forestillingerne.

Brochuren og yderligere information kan fås ved henvendelse til: Danmarks Teaterforeninger, Frederiksborggade 20, 3, 1360 København K. Tlf. 33 25 42 48 og Fax 33 13 14 39.

VERDENSTEATER I VIRUM

Et nyt opsøgende børneteater har set dagens lys. Kvinden bag Det lille Verdens Teater er Anne Kurtzweil, der vil bruge sine 15 års teatererfaring – senest otte år på Kaskadeteatret – til at spille teater for de mindste, dvs. fra 11/2-4 år og 3-6 år.

Teatrets første forestilling er »Den lune fulde måne«, der kan opleves ved festival 97. Forestillingen er refusionsberettiget – og Teaterrådet har i øvrigt givet teatret 200.000 kroner i projektstøtte til næste sæson.

Det lille Verdens Teater
Kvædevej 23, 2830 Virum,
Tlf. 45 85 93 94

NYT TEATER MED GAMLE KRÆFTER

Margit Szlavik og Kaj Pedersen har været i Den Blå Hest i henholdsvis 14 og 20 år, men har nu valgt sammen med Jørgen Sejr at starte deres eget teater, der har fået navnet Teater Morgana.

Teatrets første forestilling er børneforestillingen »Den Bedrøvede Paraplydame«, der er overført fra deres gamle teatergruppe. Og allerede i starten af januar var det nye teater i sving som deltager i festivalen »Teater på kanten« i Hanstholm. Herfra administreres Teater Morgana i øvrigt også, idet Hanne Wellendorf fra Thy Teater, står for booking m.m.

Teater Morgana
c/o Fyrvej 104
7730 Hanstholm
Tlf. 97 96 09 08
Fax 97 96 01 02

SE OGSÅ REPERTOIRE NYT
ANNONCERNE SIDE 16 OG 17

DET MINDSTE TEATER er navnet på et nystartet turne-teater og navnet på en forestilling for de 1 1/2 - 4 årige.

DET MINDSTE TEATER er en lille vedkommende forestilling hvor Søren Frank i rollen som MANDEN vil fortælle historier, og dukken EMMA hellere vil synge, danse og ikke mindst spise! EMMA forsøger faktisk at tvinge MANDEN til at spise en gulerod. - Det kommer der et operaindslag ud af!

I fællesskab oplever vi, hvad det betyder at holde af, at grine, at drille, at være alene, at blive skældt ud. DET MINDSTE TEATER handler også om kærlighed og en gulerod, far og mor, et goddag og ikke mindst et farvel.

DET MINDSTE TEATER varer 30 minutter
Spilleareal; Br: 2,5 m. Dy: 2 m. Hø: 2 m.
Pris incl. moms: Kr. 3.500,- v/max 30 børn.

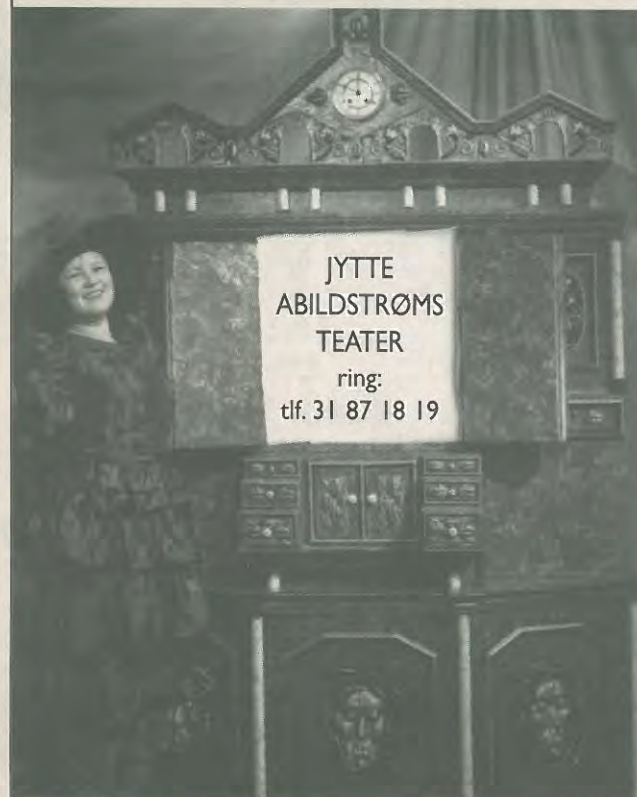
Forestillingen er refusionsberettiget

Ring og hør nærmere på tlf:

30 45 50 60

**SUCCESEN
FORTSÆTTER**

re-premiere KALEJDOSKAB

JYTTE
ABILDSTRØMS
TEATER
ring:
tlf. 31 87 18 19

- en lågende forestilling,
der ikke skuffer!

I sæson 1990/91 spillede JYTTE ABILDSTRØMS TEATER forestillingen KALEJDOSKAB med stor succes, og vi måtte sige nej til mange købere. Det var vi utroligt kede af, men af hensyn til et planlagt repertoire var det ikke muligt at forlænge – dengang.

NU spiller vi den så igen. – Denne medrivende og underfundige skabskomedie for de 3-7 årige skal atter mere og glæde mange børn og deres forældre.

Kalejdoskabet er et stort mahogniskrummel, som ville pynte i ethvert hjem. Og faktisk kan skabet alting! Det rummer en hel lille verden, og byder på overraskelser hver gang en ny låge eller skuffe åbnes...

De små væsener, skuflingerne, lever som bekendt i denne form for møbler, og med dem fortælles en historie om årstiderne, og de små skatkamre på skabets top fyldes op.

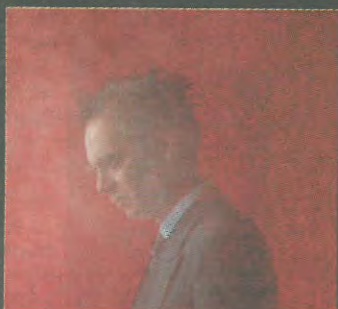
»Kalejdskab« skal på turné i perioderne:
september-oktober 1997 og marts-april 1998.

Aldersgruppe:	3-7 år
Pris incl. moms:	kr. 5.625,- v/max 60 tilskuere
Varighed:	ca. 50 minutter
Opstillingstid:	120 minutter
Mørklægnig:	Kræves
Spilleareal:	B: 5 m. - D: 5 m. - H: 3,25 m.
Forfatter:	Signe Birkbøll
Dukker	
og Scenografi:	Nils Gøtzsche Frederiksen
Komponist:	Jostein Stalheim m.fl.
Medvirkende:	Daimi Gentle, Nils Gøtzsche Frederiksen og Freddi Larsen

BÅDTEATRET

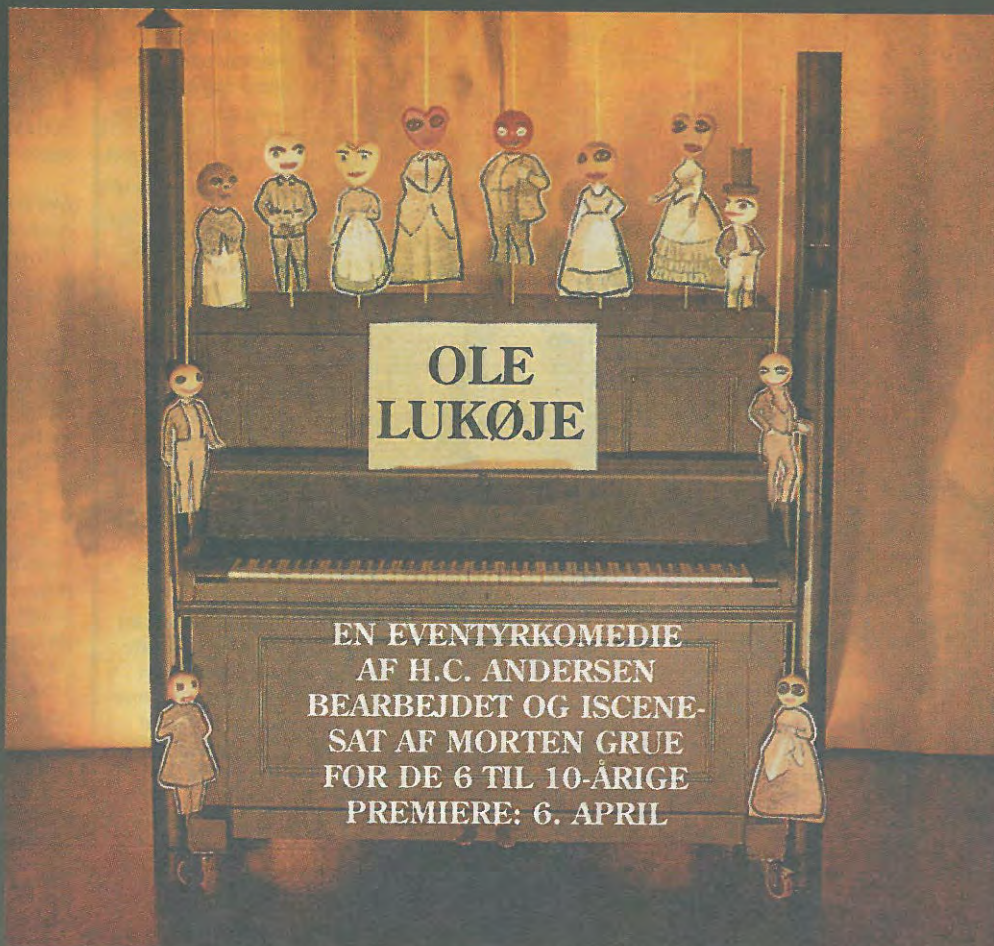
NYHAVN 14 • KØBENHAVN • BILLETTELEFON: 33 12 14 60

JOHNS ÅBENBARING

AF BO HR HANSEN

m. Christiane Bjørg Nielsen, Lars Mikkelsen,
Joel Bille og Vera Gebuhr.
PREMIERE: 22. MARTS

BÅDTEATRETS SEJLENDE TURNE:

Svendborg Børneteaterfestival: 14.-19. april. Ishøj Havn: 4.-7. maj. Stege, Kalvehave og Præsto: 12.-16. maj. Roskilde Havn: 19.-24. maj. Frederikssund Havn: 26.-28. maj

TEATER MORGANA

TEATER MORGANA

FYRVEJ 104
7730 HANSTHOLM
Tlf. 97 96 09 08
Fax. 97 96 01 02
Kl. 9-15

Den Bedrøvede Paraplydame

Århus Stiftstidende:

"I Den bedrøvede paraplydame sætter en lille væver paraplydame og en spinkel skuespillerstemme fra forfatterens indre skub i forfatterens historieskabende univers ved ustandseligt at komme med spørgsmål, ideer og provokerende indvendinger. I starten til umiddelbar irritation for forfatteren. Siden for det gode... Her slår et lille, lunt eventyrunivers igennem. Samtlige figurer er klædt som poetiske klovne... Søde og muntre skikkelser i en række tilsvarende pulserende optrin. Her er cirkus- og tivolistemning med forvandlings- og forsvindingsnumre, lykkehjulslotteri med kæmpegevinster og fantasifulde cykler. Og her er løjerligt omskrevne eventyrklassikere med prinsesser, fortryllede småkys og farlig søgang. Kaj Pedersen og Margit Szlavik får skabt en fin tone af barnligglad naivitet, fantasi og impulsivitet. En glædesfyldt forestilling."

Aldersgruppe: 6-11 år
Pris inkl. moms: Kr. 5.075
ved max. 100 tilskuere
Turnéperiode: 25/9 - 16/12 97 og
10/1 - 1/5 98
Varighed: 45 min.
Opstillingsid: 180 min.

Spilleareal: Br: 8 m, dy: 8 m, høj: 4 m
Tekniske krav: 380 V / 16 A
Mørklægning: Kræves
Instruktør: Jørgen Sejr
Medvirkende: Margit Szlavik og
Kaj Pedersen
Forestillingen er refusionsberettiget

HESTEN, HAVET OG HIMMELEN

1 1/2 - 4 år

Forestillingen om Markens Fe, Bondemanden og den stædige hest Fine, der rejser ud i den store verden, da hendes bedste ven, den lille gule fugl, flyver væk om efteråret. En musikalsk forestilling for de mindste fortalt i et enkelt sprog med dukker og poetiske scenebilleder.

Instruktør: Tudor Florian

Medvirkende: Peter Jankovic og Anne Nøjgård

Pris inkl. moms: 3.650 kr. v. max. 30 børn
4.500 kr. v. max. 50 børn

Varighed: 35 min.
Scenekrav: br. 4 m, dy. 4 m, hø. 2,2 m
Turneperiode: september 1997 til marts 1998

"Man kan næppe forestille sig en blidere og mere poetisk oplevelse" - LFS Nyt

"Flot produktudvikling af vuggestueatret, der også er seværdig for en 4-årig" - Børns Hverdag

Alle Teatret Lampes forestillinger er refusionsberettigede

Teatret Lampes telefon: 35 85 19 37

DET VAR EN LØRDAG AFTEN

8. kl. og op, gymnasieskoler og erhvervsskoler m.m.

En stærk og rystende monolog om fart og farer, der i de unges eget sprog og uden løftede pegefingre sætter frihed og ansvar på dagsordenen.

Støttet af Rådet for Større Færdselssikkerhed.

Forfatter: Kåre Bluitgen

Instruktør: Lars Knutzon

Medvirkende: Peter Darger og to hjælpere

Pris inkl. moms: 5.875 kr. v. max. 100 tilskuere
7.750 kr. v. max. 150 tilskuere
11.375 kr. v. max. 250 tilskuere

Varighed: 45 min.
Scenekrav: br. 6 m, dy. 6 m, hø. 3,5 m
Turneperiode: Efterår 97 og forår 98

"Han er god, Darger Bluitgens humoristiske ordvalg i Lars Knutzons stramme iscenesættelse er absolut alle 45 minutter værd." - Berlingske Tidende

"... en flot accelererende sygehistorie og et bramfrit fortalt ungdomsportræt i ét." - Politiken

Se forestillingen på årets Børne- og Ungdomsfestival!

AV FOR KATTEN

3-8 år

Kontordamen Esmeralda er på vej til arbejde, da hendes mappe pludselig bliver levende og fører hende væk fra dagligdagens pligter og ind i en forunderlig have. Her møder hun sin gamle kat Egon og genoplever den dag hendes fortravlede forældre helt glemte hende. Et komisk og poetisk hverdagsdrama.

Instruktør: Susanne Oldenburg

Medvirkende: Anne Nøjgård og en tekniker

Pris inkl. moms: 4.300 kr. v. max. 80 tilskuere
4.950 kr. v. max. 100 tilskuere

Varighed: 45 min.
Scenekrav: br. 5,5 m, dy. 5m, hø. 2,6 m
Turneperiode: Efterår 97 og forår 98

"Det mest fantastiske stykke, som holdt børnene fast fra første øjeblik" - Weekendavisen

"Charmerende og farverig forestilling, som børnene (og vi andre) havde det dejligt med" - Folkeskolen

Se forestillingen på årets Børne- og Ungdomsfestival!

Det er historien om Saras forhold til sin morfar, der efter en hjerneblødning både er blevet lam og har mistet taleevnen.

Sara ved ikke rigtigt, hvad hun skal mene om morfar efter at han er blevet syg. Umiddelbart synes hun nok, at han kun er i vejen og til besvær, men da hun bliver ladet alene med ham er hun nødt til at bryde barrieren - og hun opdager, at morfar inde bag det ubehjælpelige ydre, stadig er levende.

- Det er en forestilling om kærlighed mellem mennesker, næstekærlighed, muligheden for frit at kunne bestemme/vælge over sit eget liv og om at blive gammel.

Pressen skrev: »Det er stor kunst at kunne formidle et menneske, der ikke kan tale og kun udtrykke sig med den ene side, og udtrykke ham med så stor kraft, at jeg måtte bruge et anseligt stykke tid efter forestillingen for at skrælle ham af mit ansigt... Her fremstilles mennesker i deres bele fremtoning og kan derfor ses af alle, i alle aldre. Det er teaterkunst.« (Børn og Unge, nr. 18, maj 96).

»Anmeldere og publikum er enige om, at Anders Ramberg er fremragende i rollen som den besværlige bedstefar.« (Børneteateravisen, nr. 97, maj 96).

»Uro var der rigeligt af, og der blev bræget en del i starten af forestillingen. Men se: Så skete underet: Der blev ro. Stilhed. Både børn og lømler blev fanget.« (Aalborg Stiftstidende, 21. marts 96).

Aldersgruppe:	Fra 10 år og op	Spilleplads:	B: 7,5 m - D: 7,5 m - H: 4,25 m
Instruktion:	Gitte Aagaard	Tek. krav:	220V/380+0 (3x16A)
Manus:	Anders Ramberg	Mørklægning:	Kræves
Musik:	Morten Holmo	Pris v. 150	
Teknik:	Lykke Jorgensen	tilskuere:	Kr. 7.700 + moms = 9.625,-
	Anders Ramberg	Pris v. 250	
	Karin Wedel	tilskuere:	Kr. 10.100 + moms = 12.625,-
Varighed:	50 minutter		
Tilskuerantal:	Max. 150 eller max 250		

Turné fra 1.9.97 til 5.10.97

JACO-BOLE TEATRET,
DANMARKSGADE 19, 9000 AALBORG
TLF. 98 127833, FAX. 98 116940

...Så sig da noget!

KØBENHAVN OG OMEGN

DET LILLE TEATER

Lavendelsstræde 5-7
1462 København K
Billettf: 33 12 27 13

Den Lille Hund

Det Lille Teater
Aldersgruppe: 11/2-4 år
Spilletidspunkter: man.-fre., 9.30 & 10.45, søn. 14.30 & 15.30
Spiller indtil 24. april.
Øvrige oplysninger: Dukketeaterforestilling

Zangenbergs Teater

ZANGENBERGS TEATER

Bernstorffsgade 7,
Tivoli
1577 København V
Billettf: 33 14 50 05

»Viggo - Det generte Monster«

Zangenbergs Teater
Aldersgruppe: 4-10 år
Spilletidspunkter: man. og tor., kl. 11 & 14, tir, ons, fre: 9.30 & 11
Spiller indtil 24.03.97

Teatret

Zeppelin

TEATRET ZEPPELIN

Valdemarsgade 15
1665 København V
Billettf: 31 22 04 78

»Freddy og Far«

Teater TT
Aldersgruppe: 4-10 år
Spilletidspunkter: 11.-14. mar., kl. 9.30 & 11

»Sally's Valley«

Corona Danseteater
Aldersgruppe: fra 13 år og op
Spilletidspunkter: 7.-10. apr., kl. 9.30 & 11

DANSESCENEN

DANSESCENEN

Øster Fælled Torv 34
2100 København Ø
billettf.: 35 43 83 00

»Strejfer«

Uppercut Danseteater
Aldersgruppe: 10-14 år
Spilletidspunkter: 24.3., kl. 13, 25.3., kl. 13 & 17, 26.3., kl. 13.
Billetpris: 20 kr. pr. person

ISHØJ HAVN

ISHØJ HAVN
2635 Ishøj

»Johns Åbenbaring«

Bådteatret
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkter: 4.-7. maj kl.20

»Ole Lukøje«

Bådteatret
Aldersgruppe: 6-10 år
Spilletidspunkter: 4.-7. maj kl. 9.30 & 11.00

ISHØJ TEATER

Brentedalen 8
2635 Ishøj
Billettf: 43 73 60 98,
mellem kl. 9 & 15

»Den enfoldige staldknægt«

Ishøj Teater
Aldersgruppe: 3-10 år.
Spilletidspunkter: man.-fre., kl. 9.30, 11.15 og 13.15.
Spiller indtil 24.4.97.

»Heksedans«

Ishøj Teater
Aldersgruppe: 10-14 år.
Spilletidspunkter: man.-fre., kl. 9.30, 11.25 og 13.25.
Spiller indtil 24. april 1997

»Paladset og Templet«

Ishøj Teater
Aldersgruppe: 3-10 år
Spilletidspunkter: man.-fre., kl. 9.30, 11.15 og 13.15
Spiller fra 28.4. til 16.5.

SJÆLLAND OG ØERNE

ARRESØ TEATER

ARRESØ TEATER

Arresøgård allé 2
3200 Helsingør
Billettf: 48 71 24 25
(kl. 11-13 & 17-19)

»Cleopatra Maria von Kroghs hemmelige hule«

Arresø Teater
Aldersgruppe: 4-9 år
Spilletidspunkter: man.-ons, kl. 10, lør, kl. 14
Spiller indtil 10. maj.
Billetpris: Løssalg: 40 kr.; grupper over 10 pers.: 30 kr.

STEGE HAVN

STEGE HAVN

4780 Stege

»Johns Åbenbaring«

Bådteatret
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkter: 12.-13. maj kl. 20

»Ole Lukøje«

Bådteatret
Aldersgruppe: 6-10 år
Spilletidspunkter: 12.-13. maj 9.30 & 11.00

KALVEHAVE HAVN

KALVEHAVE HAVN

4771 Kalvehave

»Johns Åbenbaring«

Bådteatret
Aldersgruppe: Unge og voksne

Spilletidspunkter: 14.-15. maj kl.20

»Ole Lukøje«

Bådteatret
Aldersgruppe: 6-10 år
Spilletidspunkter: 14.-15. maj kl. 9.30 & 11.00

PRÆSTØ HAVN

PRÆSTØ HAVN

4720 Præstø

»Johns Åbenbaring«

Bådteatret
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkter: 16. maj kl. 20

»Ole Lukøje«

Bådteatret
Aldersgruppe: 6-10 år
Spilletidspunkter: 16. maj kl. 9.30 & 11.00 (evt. 8.30, 10.00 el. 11.30)

ROSKILDE HAVN

ROSKILDE HAVN

4000 Roskilde

»Johns Åbenbaring«

Bådteatret
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkter: 21.-23. maj kl. 20 og 24. maj kl. 17.

»Ole Lukøje«

Bådteatret
Aldersgruppe: 6-10 år
Spilletidspunkter: 19. maj kl.15, 20.-21. maj kl. 9.30, 11.00 & 17.00, 22.-23. maj kl. 9.30 & 11.00, 24. maj kl. 11.00 & 13.00

FREDERIKSSUND HAVN

FREDERIKSSUND HAVN

3600 Frederikssund

»Johns Åbenbaring«

Bådteatret
Aldersgruppe: Unge og Voksne
Spilletidspunkter: 26.-28. maj kl. 20

»Ole Lukøje«

Bådteatret
Aldersgruppe: 6-10 år
Spilletidspunkter: 26.-28.maj kl.9.30 og 11.00

HOLBÆK NY TEATER

HOLBÆK NY TEATER

Vimmelskafte 27
4300 Holbæk
Billettf: 59444510

»Ønskebarnet«

Holbæk Ny Teater
Aldersgruppe: 8-12 år
Spilletidspunkter: 21.3 kl.11., 22.3. kl. 16., 9.-11.april kl.11, Repræsentation: 30.8. kl. 16.
Billetpris: Voksne: 65 kr. Børn: 35 kr. Børn i grupper: 25 kr.

MASKENS HUS

Skolegade 16
4800 Nykøbing F.
Billettf: 54 85 78 81

»Paradiso«

Egnsteatret Masken
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkter: 15-18/4 kl. 19.30. Lørdag19/4 kl. 16.00. 23-25/4 kl. 19.30. 26/4 kl. 16.00. 30/4 og 1-2/5 kl.19.30 samt lørdag 3/5 kl. 16.00

Premiere tirsdag 15/4 kl.19.30.
Billetpris: 70 kr. Unge og pensionister 35 kr.

FYN

SVENDBORG HAVN

SVENDBORG HAVN

5700 Svendborg

»Johns Åbenbaring«

Bådteatret
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkter: 17.-18. april kl. 20.00 og 19. april kl. 16.00

TEATERHUSET ROSENHAVEN

TEATERHUSET ROSENHAVEN

Filosofigangen 19
5000 Odense C.
Billettf: Mimeteatret: 66178661 (kl. 10-14)

»Køkkenelevatoren«

Mimeteatret
Aldersgruppe: 15 år og opefter
Spilletidspunkter: 2.-11.april (dog ikke 9.4.) kl. 20.
Billetpriser: Løssalg: 75 kr., med rabatkupon: 50 kr., abonnent: 45 kr., ungdomsbillet: 40 kr.

ÅRHUS OG OMEGN

AUKTIONSCENEN

AUKTIONSCENEN

Mejlgade 45
8000 Århus C
Billettf: 86 13 53 11

»Orkanens Øje«

Vigga Bro, Odsherred Teater
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkter: 22.-25. april, kl. 20, 26. april, kl. 16, 29. april-2. maj, kl. 20, 3. maj, kl. 16.
Billetpris: 90 kr.
Billetpriser: Normalpris: 90 kr. Grupperabat: Ungdomsrabat (u/25 år): 50 kr.

JYSKE OPERAS PRØVESAL

DEN JYSKE OPERAS PRØVESAL

Frichsparken 38 F
8230 Åbyhøj
Billetsalg: Musikhuset i Århus tlf: 89318210

»Kærlighed og forræderi«

Den Jyske Opera
Aldersgruppe: 13 år og opefter
Spilletidspunkter: 2.5. kl.20., 3.5. kl.15 og 5., 6.,7. 5. kl. 20.
Billetpris: 80 kr.

SVALEGANGEN-

Rosenkrantzgade 21
8000 Århus C.
Billettf: 86 13 88 66

»Napoleonskrigen«

Produktion Teatret/Svalegangen
Aldersgruppe: unge og voksne
Spilletidspunkter: ti.-fre. kl. 20, lør. kl. 16.
Spiller indtil 22. marts.
Billetpris: 90 kr., ungdomsrabat: 50 kr.

»Englemageren«

Svalegangen
Aldersgruppe: unge og voksne
Spilletidspunkter: 25.-24. maj, ti.-fre. kl.20, lør. kl. 16
Billetpris: 90 kr., ungdomsrabat: 50 kr.

HELSINGØR TEATER

HELSINGØR TEATER

Den gamle By
8000 Århus C
Billettf: Svalegangen, 86138866

»Jorden rundt på gulvet«

Jytte Abildstrøms Teater
Aldersgruppe: unge/voksne
Spilletidspunkter: 8.-10. april kl.20.
Billetpris: 110 kr., ungdomsrabat: 70 kr.
Billetsalg: Svalegangen, Rosenkrantzgade 21, 8000 Århus C

BØRNETEATERSALEN

BØRNETEATERSALEN

(Filuren)
Musikhuset
8000 Århus C
Billettf: Svalegangen 86138866

»Mig og Gud«

Limfjordsteatret
Aldersgruppe: unge og voksne
Spilletidspunkter: 14.-16.april. kl. 20.
Billetpris: 90 kr., ungdomsrabat: 50 kr.

GULDLOK DUKKETEATER

Willemoesgade 2
8200 Århus N.
Billettf: 86 10 47 77

»Frøkongen«

Guldlok Dukketeater
Aldersgruppe: 2-7 år
Spilletidspunkter: 14.3. kl. 10., 15.3. kl.10 og 15., 21.3. kl.10.
Billetpris: 35 kr.

»Mester Jakel og Tryllefløjten«

Guldlok Dukketeater
Aldersgruppe: 2-9 år
Spilletidspunkter: 9., 10.,11., 23., 24., 25., 30.4. kl. 10, 25., 26., 27.4 kl. 10. og 15.
Billetpris: 35 kr.

»Trolungen der kunne høre græsset gro«

Guldlok Dukketeater
Aldersgruppe: 2-7 år.
Spilletidspunkter: 3., 4., 10., 11., 24., 25., 31.5., kl. 10 og 15 og 14., 15., 28., 29.5. kl. 10.
Billetpris: 35 kr.

FILUREN

Filurens sal
Vestergade 3B
8000 Århus C.
Billettf: Teatret Thalias Tjenere 86 13 78 99

Bjørne og kvinder«

Theatret Thalias Tjenere
Aldersgruppe: unge/voksne.
Spilletidspunkter: 4.-19.april, man., tirs. og ons. kl. 10, tors. og fre. kl. 20, lør. kl. 16.
Billetpris: 60 kr. Skole- og grupperabat: 30 kr. pr. billet

ØVRIGE JYLLAND

JOMFRU ANE TEATRET

Jomfru Ane Gade 14
9000 Aalborg.
Billettf: 98136044

»HOWDIE-DOODIE«,

DM i Country
Jomfru Ane Teatret
Aldersgruppe: 10-102 år
Spilletidspunkter: Spiller indtil 26.mar. Tirs.-fre. kl.20. Lør. kl. 16.
Billetpris: 95 kr. Alle rabatordninger.

JAKO-BOLE TEATRET

Danmarksgade 19
9000 Aalborg
Billettf: 98 12 78 33

»Klods Hans«

Baggårdsteatret
Aldersgruppe: 8-12 år
Spilletidspunkter: Lør. d.5.mar. kl.14.
Billetpris: 40 kr.

»Så sig da noget«

Jako-Bole Teatret
Aldersgruppe: Fra 10 år
Spilletidspunkter: 24.-25.mar. kl. 9 og 11. 26.3. kl. ? og 19., 7.-11.april kl. 9 og 11.
Billetpris: 40 kr. Billetbestilling nødvendig.

VESTENVINDEN

VESTENVINDEN

Værket
Mariagervej 10
8900 Randers
Billettf: 86 41 20 99

»Et Hundeliv«

Vestenvinden
Aldersgruppe: 8 år og opefter.
Spilletidspunkter: 6.-11.april. Hverdag kl.10 og 12. tors. kl. 10 og 19. søn. kl. 14.

»Myrna Vep«

Vestenvinden
Aldersgruppe: Ungdoms- og voksenforestilling.
Spilletidspunkter: Spiller indtil 14. april. Alle dage kl. 20 undtagen man. og lør.

Nordisk Børneteaterfestival 1997

Med Vejle Kommune og Vejle Amt i samarbejde med Dansk ASSITEJ gennemføres den nordiske børneteaterfestival i Vejle fra 25. maj til 1. juni i år.

Udover 12 forestillinger – leveret af professionelle børneteatre fra de fem nordiske lande samt Færøerne og Grønland – vil der være seminarer, workshops og åbent universitet.

Festivalens forestillinger finder sted på skoler i Vejle og omegn, der er udpeget som »værtsskole« for hver deres nordiske teater. Teatret afholder workshops eller lignende for skolens elever, og teatrets forestilling opføres på samme skole i alt tre gange i festivalugen. Dels for skolens elever, dels for besøgende fra andre skoler samt teaterfolk og andre deltagere fra hele Norden.

Dansk kavalkade

Udover festivalens udvalgte forestillinger præsenteres en ekstra række danske forestillinger af høj kvalitet for det danske og nordiske publikum. Disse forestillinger opføres på Idrætshøj-skolen hver eftermiddag/aften i festivalperioden – én pr. dag.

Festivalpakke

Den letteste måde at være med i festivalen på er at købe en såkaldt »festivalpakke«, som indeholder følgende:

Nordisk Børneteaterfestival 1997 i Vejle

2. Nyhedsbrev

De lokale arrangører udgiver et læseværdigt nyhedsbrev (nummer to er afbilledet her), som interesserede kan modtage. Nummer tre, der udkommer i løbet af marts, fortæller mere om arrangementet. Og det gør Børneteateravisen også i sit næste nummer

- * Ophold – i enkelt- eller dobbeltværelse – på Vejle Idrætshøjskole (hvor hele festivalen bor) fra søndag den 25. maj til søndag den 1. juni 1997
- * Tre måltider pr. dag i hele perioden
- * Adgang til festivalens forestillinger
- * Deltagelse i alle festivalarrangementer (diskussioner, nordiske foredrag, åbning, afslutningsfest, udflugt, natcafé)

Prisen for festival-pakken er 3500 kroner pr. person. Festival-pakke og nyheds-

breve – eller billetter til enkeltforestillinger – bestilles hos

Vejle Kommune
Att: Bent Rasmussen
Tlf. 75 72 43 11
- lokal 2224

Festivalen støttes økonomisk af:
Nordisk Kulturfond
Teater og Dans i Norden
Teaterrådet
Letterstedska Föreningen
Vejle Kommune
Vejle Amt

DANMARK:

THEATER LA BALANCE
SNEDRONNINGEN
alder: 8 år og op

TEATRET FAIR PLAY
NEDERSTE SKUFFE
TIL VENSTRE
alder: fra 4. kl.

SVERIGE:

FRI TEATERN
JOHANNES LNGE SEDAN
alder: 10-12 år

TEATER VÄSTERNORRLAND
SKOGEN
alder: 6-9 år

NORGE:

KENNETH DEAN PRODUCTIONS:
GJØGLERNES ALADDIN
alder: fra 7 år
FANTASIFABRIKKEN
EN ROSENKL FOR MYE
(Grønland Friteater)
alder: ca. 7-12 år

FINLAND:

KOTIMUSIIKKI
LAULU ONNESTA
(Song of Happiness)
alder: 10-14 år
TANSSITEATTERI RAATIKKO
PETER THE GREAT
alder: 5-12 år

ISLAND:

CITY-TEATER REYKJAVIK
*GULLTÁRAPÖLL
(PRINSESEN SOM GRÆD
GULDTÅRER)
alder: fra 5 år

SÖGUSVUNTAN

*GRÝLA
alder: 3-10 år
*Her er tale om to teatre med to forskellige forestillinger, der spilles efter hinanden i en samlet »pakke«

LEIKHÚS Í TÖSKU
MINNSTA TRÖLL I HEIMI
alder: 3-8 år

FÆRØERNE:

GRIMA
TVILLINGESØSTRENE
alder: 5-10 år

GRØNLAND:

SILAMIUT
ARSARNERIT (Nordlyset)
alder: fra 12 år

Dansk kavalkade

JAKO-BOLE TEATRET
SÅ SIG DA NOGET
alder: 10 år og op

TEATRET ARTIBUS
KVINDEN SOM GIFTED SIG
MED EN KALKUN
alder: fra 13 år

TEATRET
DEN KOMISKE TRAGEDIE
alder: fra 15 år

EGNSTEATRET GRUPPE 38
BREVET FRA FRIDA
alder: 8-13 år

Skuespillernes formand går

Formand for Dansk Skuespillerforbund, Peter Bork, har trukket sig fra sin post, efter at den øvrige bestyrelse har udtrykt mistillid til visse af hans økonomiske dispositioner. Den hidtidige næstformand, Hans H. Clemensen, er blevet konstitueret som midlertidig formand, indtil den ordinære generalforsamling i maj.

Horsens på trapperne

Børneteaterfestivalen i Horsens til efteråret (19.-21. september) er i fuld gang med forberedelserne og benytter lejligheden til at erindre festivaltilrejsende om, at det er på høje tid at reservere overnatning. Det sker ved henvendelse til Horsens Turistforening på tlf. 75 60 21 20.

Programmet for festivalen foreligger som vanligt midt i april og vil blive annonceret i næste nummer af Børneteateravisen.

Norsk barnemad

Hvis man er specielt interesseret i norsk børne- og ungdomsteater er det muligt at følge med via nyhedsbrevet fra Norsk ASSITEJ, hvori festivaler, generel information og anden opdatering findes. Nyhedsbrevet hedder »Barnemat«, udkommer fire-fem gange om året og fås ved henvendelse til Norsk ASSITEJ, postboks 2838, Tøyen, 0608 Oslo, Norge.

Nye rammer for teaterfællesskab?

Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskabs nuværende støtteordning udløber i år 2000, og meget tyder på, at den nuværende pengeposeordning – hvor teatrene får lov til at beholde eventuelt overskud fra sæsonen, men også selv hænger på underskud og eventuel konkurs – skal skiftes ud.

Blandt mulighederne er dannelsen af et overordnet produktionsselskab for samtlige teatre eller en kommunal ordning, hvor teatrene overdrages til de respektive hjemkommuner og derudover modtager statsrefusion.

Det er bl.a. postyret omkring Grønnegårds Teatret, der blev forsværet ind i fællesskabet uden om de mange andre ansøgere, der endnu engang har fokuseret på det udskældte »fællesskab« og det tilhørende støttesystem.

Eternia Danseteater er på tæerne med en 18-ugers dansefestival

Danseteater- festival på turne

Eternia Danseteater har introduceret et helt nyt koncept for at udbrede den moderne dans med Dansefestivalen, hvor Eternia Danseteater til og med juni turnerer til 18 af landets kommuner. Hvert sted varer festivalen en uge, hvor danseteatret bl.a. tilbyder otte-ni forestillinger for børn og unge, danse- og maske-workshops i forbindelse med forestillingerne samt en offentlig familieforestilling.

Dansefestivalen er støttet af bl.a. Kulturfonden og nåede i uge 12 til Jelling. Siden følger Viborg (uge 15), Haslev (uge 16), Kolding (uge 18), Frederikshavn (uge 19), Ikast (uge 21), Odense (uge 22), hvorefter der sluttet af i Ry (uge 23).

Eternia Danseteater er grundlagt af Vibeke Muasya og er blevet kendt for sin specielle blanding af teater og dans. Gruppen har virket otte år i Sverige, men har nu slået sig ned i Herfølge.

Kunst eller brugsteater?

Under denne overskrift kaldes teaterfolk fra børne- og ungdomsteatrene og andre interesserede til kursus på Odsherred Teatercenter fra 23.-25. maj. Med Erik Nørgård Gravesen fra Danmarks Radios børne- og ungdomsafdeling som kursusleder og spændende oplægsholdere skal seminaret beskæftige sig med den tematiske og den kunstneriske side af børneteateret, der gennem de senere år har bevæget sig væk fra det pædagogiske brugsteater. Men er det kunstneriske teater mere »usynligt« og er en del af identifikationen med målgruppen samtidig gået fløjten? Og hvor er de nye talenter og det brændende engagement?

Der er lagt op til debat på seminaret,

som det koster 800 kroner (inkl. indkvartering og forplejning) at deltage i.

Nærmere henvendelse til Odsherred Teatercenter (Tlf. 59 93 03 01)

Cykelttyven til Finland

Teater og Dans i Norden har bevilget 30.000 kroner, så Teatret Møllen kan tage på gæstespil hos Hämeen Linnan Lastentapahtuma i Finland med forestillingen »Cykelttyven«.

Møllen har også en finger med i det nordiske samarbejdsprojekt, »Ruben Pottas eländiga salonger«, der i regi af Regionteatern Blekinge har været på turne i Norden og nu med 50.000 kroner fra Teater og Dans i Norden lægger vejen forbi den kommende festival i Svendborg.

Festival i Kongsvinger

Med det norske Hedmark Teater som primus motor afvikles Teaterfestivalen i Kongsvinger fra 7.-11. maj 1997 i Norge.

»Eksperiment og virkelighed i ny scenekunst og folkeligt teater« hedder den tilhørende seminaritel, og her diskuteres de deltagende forestillinger fra bl.a. Norge, Sverige, Danmark, England og Belgien.

Yderligere information: Hedmark Teater, Just Brochgaten 13, 2300 Hamar. Tlf. 00 47 62 52 40 54.

Situationen er klassisk. Næsten trivial.

Teatergruppen, i dette tilfælde Batida med forestillingen »Pigen i det blå æg«, dukker som aftalt op på spillestedet. Træder ind i gymnastiksalen.

Kaster et kenderblik på de mange vinduer og mørklægningsgardiner, og siger »Nå!«.

Gardinerne har givetvis været dyre og er formentlig opsat af en rigtig gardinmand, og i dette tilfælde er de oven i købet lavet af det rigtige materiale. Lyset kan ikke trænge igennem.

Kun ved siden af. Og det hele vejen rundt. Den lave efterårssol kaster fra en skyfri himmel sine kaskader af lys gennem sprækkerne, ind i salen. Og det forfærdelige er, at jo mørkere det er, desto stærkere virker det lys, der alligevel slipper igennem.

Tænk bare på hvad en enkelt tændstik kan formå i en kulkælder.

Men den slags er set før. Mange gange. Derfor er det en indarbejdet rutine, at teatret, en uges tid før spilleledagen, telefonisk henvender sig til skolens kontaktperson for at spørge om mørklægningsbeskaffenhed. Vedkommende havde da også introduceret problemet, og sammen havde man talt om hvordan det kunne løses. Gardinerne skulle tapes fast, så de ikke flappede mere end højst nødvendigt. Dertil skulle der suppleres med sort plastic et par steder, hvor gardinerne ikke var lange nok. (Teatret medbringer altid sort, lystæt plastik, indkøbt specielt til formålet på Københavns Grøntorv). Som sædvanlig pointeres det at det ikke er teatrets job at mørklægge, men at man da gerne vil bistå med gode råd.

Hertil går alting efter bogen. Men nu opstår der et problem. Pedellen ser sig ikke i stand til at forbedre mørklægningen. Og det har han en masse gode grunde til:

Dels har han rigtig dårlige erfaringer med tape på gardinerne. De går i stykker når tapen skal fjernes, og sidste gang en teatergruppe forsøgte sig med det, blev reparationen meget kostbar.

Dels må han for sin fagforening eller måske er det et spørgsmål om forsikring – IKKE kravle op i den påkrævede høje på den stige, der er til rådighed. tre-fire meter ER en anseelig højde.

Så står man der med en fortvivlet, teaterentusiastisk kontaktperson, der hændervridende prøver på et finde en udvej. Og en hel masse forventningsfulde børn. Og tiden går. Det, der skulle være ligetil og fornøjeligt, er pludseligt blevet til en uløselig konflikt.

Skoleinspektøren bliver involveret. Han ser realistisk og praktisk på sagen: Pedellen har ret. Teatergruppen må tage mørklægningen som den nu engang er. Kontrakten kræver mørklægning. Salen ER mørklagt og det bliver ikke bedre. Og der er da også meget mørkere end hvis der ingen

mørklægning var. Deri har manden jo ret. Der er mørkere end lyst. Og mørkt er i øvrigt et vidt begreb. Der findes lysemørkt, halvmørkt, mellem mørkt, temmelig mørkt og bælgmørkt. Dermed er sagen uddebatteret.

Teaterfolkene stikker hovederne sammen og beslutter, at der hverken er mørkt nok eller vilje nok på spillestedet. Og aflyser forestillingen. Og pakker deres ting.

Mens dette finder sted, rykker det alligevel lidt i pedellen, der måske fejlagtigt føler at det hele er hans skyld og at han alligevel skulle sætte liv og helbred på spil for den gode sags skyld. Han entrer stigen med en taperulle. Men nu er det for sent. Scenografien er tilbage i bilen. Løbet er kørt.

Dyb frustration hos alle involverede.

Og tilbage står to vidt forskellige opfattelser af hændelsesforløbet og skyldsspørgsmålet – og hvem skal nu betale.

Den umiddelbare opfattelse hos de professionelle teaterfolk er, at her er et klart tilfælde af kontraktbrud. Skolen må betale forestillingen, uanset at den ikke blev spillet. Kravet om mørklægning blev ikke efterkommet, som kontrakten krævede det. Og så var der i øvrigt det med den manglende vilje.

Teatret har aldrig i sin 10 årige

historie måttet aflyse på grund af mangelfuld mørklægning, skønt det ofte har været lige så oplagt som i dette tilfælde.

Men så har der været det med viljen. Og det akrobatiske vovemod hos arrangøren.

Teatret føler, at det har en god sag – som advokater plejer at udtrykke sig om noget der på forhånd er afgjort til deres fordel.

Skolen derimod har den diemtralt modsatte oplevelse.

Mørklægningen har fungeret i mange år, og der har været adskillige teatergrupper i salen før uden problemer (altså lige bortset fra de teaterfolk, der uden skolens medvirken tapede gardinerne fast så de senere skulle repareres!). Desuden ER der mørklagt, uanset teatrets rynken på næsen. 95 % måske. Forestillingen burde kunne afvikles under disse forhold, selvom de naturligvis kunne være bedre.

Skolen skriver i et brev til teatergruppen:

»Vi står målløse tilbage. Vores vurdering er klar, at der var mørklagt i en sådan grad, at ingen af tilskuerne kunne være i tvivl om, at dette var »mørke«. Vi havde forsøgt at afhjælpe teatergruppens indvendinger på stedet efter bedste evne, og endelig må vi påpege, at det var vores vurdering af rammerne for det produkt vi havde købt, at de var kvalitativt i orden.

Vi føler os absolut forurettet. Vi synes, vi har oplevet en gruppe meget sensible og meget lidt fleksible teaterfolk, der har optrådt yderst uprofessionelt i denne sammenhæng – ikke mindst fordi det var børnene, der blev de egentlige tabere den dag. Det var meget svært at forklare dem, hvorfor de alligevel ikke skulle se teater«.

Og der står man så. Opfattelsen af ret og rimelighed, og dermed 7.500 kroner, som er forestillingens pris, adskiller parterne totalt.

Inden advokaterne bliver lukket ind i ringen, finder der heldigvis et par længere telefonsamtaler sted. Heri går det op for begge parter, at denne her sag simpelthen er for dum til at slås om. Men måske god at blive klog af.

Sagen er jo den at vi elsker hinanden, arrangørerne og teatrene. Vi har brug for hinanden. Teatrenes inderligste ønske at give sit publikum den størst tænkelige oplevelse, deraf alle disse besværligheder med tekst, musik, instruktion, scenografi, kostumer, lys, blod sved og tårer, og nogen gange – for at det hele skal komme til sin ret, og vi sammen skal mærke suset – mørke, hvori kunsten kan lyse.

Og ligeså med arrangørerne. Også de længes efter suset og lægger sig på alle praktisk mulige måder i selen for at komme i nærheden af det. Og læser kontrakten grundigt og krydser alle felterne af efter tur. Også det med mørklægning. »Jo, mørklægning, det har vi«. Videre..

Teaterfolkene, der er professionelle, ved hvad mørklægning er og hvilken betydning den har. Hvordan halvmørke dræber scenelyset og får alt til at ligne leverpostej. Hvordan man nogen gange ville foretrække at spille i blændende solskin i stedet for.

Men de ved selvfølgelig også, at hele denne mørkeleg nogle gange kan tage overhånd. At denne evige stræben efter det sublime af og til udvikler sig til en neurotisk kælen for detaljer, der i sin indadvendthed ikke rigtig kommer publikum ved.

Hvordan skal de, som elsker hinanden, nå hinanden, forstå hinanden og undgå at gøre hinanden så meget fortræd?

Teatergruppen opgav slagsmålet i retten og blev enige med skolen om at slå halv skade – under forudsætning af, at man sammen fortalte alle de andre elskende deres lidelseshistorie, i håb om at der kan uddrages en lære af den.

Måske handler det om kommunikation. Om gensidig respekt. Om at træffe klare valg, når man køber og sælger. Om at udtrykke sig endnu klarere i kontrakterne, i telefonerne og på gerningsstederne.

Og så handler der måske også lidt om enkle, praktiske løsninger – for de findes – der uden at sætte pedellernes førlighed på spil, og uden at koste en formue, skaffer det eftertragtede mørke.

Teatergruppen BATIDA
og Jellebakkeskolen

TO
som elsker hinanden...